

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА „МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ – ШУМЕН” АД ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВАТА, ВКЛЮЧЕНИ В КОНСОЛИДАЦИЯТА

1.1. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДРУЖЕСТВАТА, ПРАВЕН СТАТУТ, СОБСТВЕНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ

През 2000 г. със заповед на Министъра на здравеопазването и съгласно чл. 101 ал.1 и 5 от Закона за лечебните заведения Обединена районна болница – Шумен се преобразува в търговско дружество – „МБАЛ-Шумен” АД.

„МБАЛ-Шумен” АД има едно дъщерно дружество към 31.12.2016 г. – „Медицински център МБАЛ-Шумен” ЕООД (записвани заедно като групата).

В консолидирания финансов отчет към 31 декември 2016 г. са включени „МБАЛ-Шумен” АД (дружество-майка) и „Медицински център МБАЛ-Шумен” ЕООД (дъщерно дружество).

• „МБАЛ-Шумен” АД е лечебно заведение с високи диагностични и терапевтични възможности, съвременна медицинска апаратура и висококвалифицирани специалисти.

В „МБАЛ-Шумен” АД се извършват над 80 % от високоспециализираните и интензивни медицински дейности в Шуменска област, като се обслужва население от 180 528 души.

Мисията на лечебното заведение е чрез ефективно използване на наличните ресурси да подобрява здравето на гражданите на Република България. Лаконично тя е изразена в мотото „Да продължим радостта от живота заедно”.

Визията за „МБАЛ-Шумен” АД е лечебно заведение, предлагащо високо качество на медицинските услуги на базата на висококвалифициран персонал, модерна материална база и водещи медицински и информационни технологии.

Основната цел на дружеството е предоставяне на своевременни, достъпни, висококачествени и ефективни здравни услуги в съответствие със здравните потребности на населението при непрекъснато повишаване на качеството, осигуряване на висококвалифицирано медицинско обслужване, запазване на лидерските позиции в активното лечение и увеличаване на пазарния дял на лечебното заведение на пазара на здравни услуги.

“Многопрофилна болница за активно лечение – Шумен” АД е правоприемник на Обединената районна болница гр. Шумен, като следствие на преобразуване на последната в търговско дружество, съгласно разпоредбите на чл. 101, ал. 1 от ЗЛЗ и издадените на основание на нея: Заповед № РД 19-20 от 18.08.2000 г. на министъра на здравеопазването и решение на Шуменски окръжен съд по ф. д. 867/2000 год., и на Районна Болница – Нови пазар, като следствие на преобразуване на последната в търговско дружество "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД гр. Нови пазар, съгласно разпоредбите на чл. 101, ал. 1 от ЗЛЗ, което е осъществено през 2000 година.

На основание решение на Общински съвет - Нови пазар, на „МБАЛ - Шумен” АД е предоставена за временно и възмездно ползване обособена част от предприятието "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД гр. Нови пазар, включваща недвижими имоти, движимо, помощно и медицинско оборудване и апаратура, за което е сключен договор между „МБАЛ – Шумен” АД и "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД.

Въз основа на заявление от изпълнителния директор в Разрешението за осъществяване на лечебна дейност, издадено по реда на чл. 46, ал. 2 и чл. 48, ал. 1 от ЗЛЗ са вписани промени в обстоятелствата по разрешението, като е добавен и втори адрес за осъществяване на дейност – гр. Нови пазар, ул. „Христо Ботев” № 22.

На основание на Разрешение № МБ-125/06.04.2016 г. лечебното заведение осъществява своята дейност на два адреса – гр. Шумен, ул. „Васил Априлов” № 63 и гр. Нови пазар, ул. „Христо Ботев” № 22. Разписани са клинични протоколи за организацията на лечебно-диагностичния процес, главните визитации, консултативната помощ, транспорта и логистиката между структурите, извършващи дейност на двата адреса.

„МБАЛ-Шумен” АД е акционерно дружество, вписано в търговския регистър с решение на Шуменския окръжен съд от 27.09.2000 г. по фирмено дело 867 от 2000 г.

Към 31.12.2016 г. вписаният капитал на дружеството е в размер на 6 907 000 лв., разпределен в 690 700 броя поименни акции с номинална стойност 10 лв. всяка една от тях.

Собственици на дружеството са държавата, представлявана от министъра на здравеопазването, която към 31.12.2016 г. притежава 63,06 % от вписания капитал и общините от област Шумен, притежаващи останалите 36,94 % от вписания капитал, разпределени пропорционално на населението, живеещо в съответната община:

	31.12.2016 г. %	31.12.2015 г. %
Министерство на здравеопазването	63,06	63,06
Община Шумен	18,77	18,77
Община Нови пазар	3,52	3,52
Община Велики Преслав	2,80	2,80
Община Каолиново	2,31	2,31
Община Върбица	2,00	2,00
Община Каспичан	1,88	1,88
Община Венец	1,49	1,49
Община Смядово	1,45	1,45
Община Хитрино	1,39	1,39
Община Никола Козлево	1,33	1,33

„МБАЛ – Шумен” АД е акционерно дружество с едностепенна система на управление. Органи на управление на дружеството са общото събрание на акционерите, съветът на директорите и изпълнителният директор.

Ръководството на дружеството се осъществява от Съвет на директорите в състав:

- Елка Христанова Савова – председател на СД;
- Д-р Лиляна Маринова Куздова – зам. председател на СД;
- Д-р Атанас Георгиев Атанасов - член на СД и изпълнителен директор.

Изпълнителният директор в своята дейност се подпомага от заместник-директори, главен счетоводител и главна медицинска сестра.

„МБАЛ - Шумен” АД е единоличен собственик на капитала на „Медицински център МБАЛ – Шумен” ЕООД и изготвя консолидиран финансов отчет.

- „Медицински център МБАЛ-Шумен“ ЕООД е лечебно заведение, предлагащо качествени извънболнични медицински услуги на базата на висококвалифициран медицински персонал.

Целите на лечебното заведение съответстват на ценностите на националната здравна политика и очакванията на обществото. Дейността в медицинския център се осъществява в съответствие с стичният кодекс на съсловната организация на лекарите в България.

“Медицински център МБАЛ – Шумен” ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност, вписано в търговския регистър с решение на Шуменския окръжен съд от 14.05.2002 г. по фирмено дело 343 от 2002 г.

Капиталът на дружеството е 5 000 лв., разпределен на 500 дяла по 10 лв. всеки един от тях.

Едноличен собственик на капитала на дружеството е “МБАЛ–Шумен” АД. Правата на собственост на “МБАЛ-Шумен” АД, като едноличен собственик на капитала се упражняват от Съвета на директорите на “МБАЛ – Шумен” АД.

Орган на управление на дружеството е Управлятелят му, който се назначава от Съвета на директорите на “МБАЛ – Шумен” АД. Управлятел на „МЦ МБАЛ-Шумен“ ЕООД е д-р Валентин Димитров Димитров.

1.2. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Предмет на групата е осъществяване на болнична помощ и специализирана извънболнична медицинска помощ.

Предметът на дейност на “Многопрофилна болница за активно лечение – Шумен” АД е:

- диагностика и лечение на заболявания, когато лечебната цел не може да се постигне в условията на извънболничната помощ; родилна помощ; рехабилитация; диагностика и консултации, поискани от лекар или лекар по дентална медицина от други лечебни заведения; вземане и експертиза на органи /откриване, установяване и поддържане на жизнепроявления/ и предоставянето им за трансплантиране; вземане, съхраняване, снабдяване с кръв и кръвни съставки, трансфузионен надзор; диспансеризация; клинични изпитвания на лекарствени продукти и медицински изделия съгласно действащото в страната законодателство; учебна и научна дейност по следните медицински специалности:

Вътрешни болести, Гастроентерология, Ревматология, Нефрология, Клинична хематология, Пневмология и фтизиатрия, Кардиология, Ендокринология, Педиатрия, Детска кардиология, Детска ревматология, Нервни болести, Инфекциозни болести, Анестезиология и интензивно лечение, Клинична токсикология, Хирургия, Детска хирургия, Гръден хирургия, Неврохирургия, Съдова хирургия, Ортопедия и травматология, Урология, Очни болести, Ушно-носно-гърлени болести, Акушерство и гинекология, Неонатология, Физикална и рехабилитационна медицина, Клинична лаборатория, Микробиология, Обща и клинична патология, Съдебна медицина, Образна диагностика, Трансфузионна хематология, Спешна медицина, Кожни и венерически болести, Епидемиология на инфекциозните болести.

Дружеството притежава разрешение за осъществяване на лечебна дейност № МБ-125/06.04.2016 г., издадено от министъра на здравеопазването, съгласно което осъществява дейност по оказване на болнична медицинска помощ освен на адреса на регистрация в гр. Шумен и на адреса на „МБАЛ Д-р Добри Беров“ ЕООД в гр.Нови пазар.

„МБАЛ-Шумен“ АД е получило отлична акредитационна оценка за цялостна медицинска дейност съгласно Закона за лечебните заведения със Заповед № РД-17-74/03.06.2016 г., издадена от Министъра на здравеопазването за срок от пет години.

Лечебното заведение извършва дейността си:

1. в съответствие с утвърдените по реда на чл. 6, ал. 1 от ЗЛЗ медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика;
2. при осигуреност с медицински специалисти на основен трудов договор;
3. при наличие на определените в медицинските стандарти по чл. 6, ал. 1 от ЗЛЗ технически изправна медицинска апаратура и техника на територията му.

Лечебното заведение осигурява непрекъснато 24-часово изпълнение на лечебната дейност по медицински специалности съгласно разрешението по чл. 47 от ЗЛЗ, включително и на медицинска помощ при спешни състояния.

През 2015 г. дружеството е сключило договори с РЗОК - Шумен за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, за извършване на клинични процедури по хемодиализа и за извършване на процедури за интензивно лечение, по които извършва дейност и през първото тримесечие на 2016 г. Считано от 01.04.2016 г. лечебното заведение е сключило договори с РЗОК за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, амбулаторни и клинични процедури, както и договор за извънболнична медицинска помощ за извършване на специализирани медико-диагностични изследвания от пакет „Образна диагностика“ и за специализирани и високоспециализирани медицински дейности от пакет по специалност „Физикална и рехабилитационна медицина“ на адреса в гр. Нови пазар.

С Министерството на здравеопазването е сключен договор за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със специни състояния, преминали през спешно отделение, за лечение на болни с активна туберкулоза, в т.ч. за амбулаторно проследяване (диспансеризация) на болни с туберкулоза и за активно лечение на пациенти с туберкулоза и за медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК.

Извън медицинската дейност дружеството отдава под наем собствени помещения и инвентар и извършва стерилизация на консумативи и инструментариум на други лечебни заведения.

Вписаният предмет на дейност в съдебното решение за регистрация на „Медицински център МБАЛ-Шумен“ ЕООД с извършване на специализирана медицинска извънболнична помощ, диагностика, лечение, рехабилитация и лечение на болни, консултация, профилактика, предписване на лабораторни и други изследвания, предписване и извършване на медицински дейности и манипулации под лекарски контрол и отговорност в обем, необходим за лечебния процес, предписване на лекарства, превързочни материали и медицински пособия, извършване на експертизи за временна неработоспособност, наблюдение на бременни и лица под 18 години, извършване на дейности по здравна промоция и профилактика, вкл. профилактични прегледи и манипулации, издаване на документи, свързани с дейността на лекарите, консултации и насочване на пациенти за консултивна помощ и болнична помощ, извършване на лечение на болни в дома им, когато състоянието им налага това, санитарен транспорт.

Дейностите, извършвани от „Медицински център МБАЛ-Шумен“ ЕООД включват всички елементи от изброените медицински дейности за специализирана медицинска помощ.

Дружеството развива дейности, които отговарят на здравните потребности на населението от района, чрез висококвалифициран медицински персонал. Цялостната дейност на Медицинския център е насочена към задоволяване на всички потребности от здравни услуги, както на пациенти от региона, така и на пациенти извън него, повишаване качеството на живот на пациентите с различни заболявания, лечение и облекчаване на основните и свързаните с тях заболявания.

Дружеството има Удостоверение за регистрация като лечебно заведение № 600-91/04.12.2014 г. от Регионален център по здравеопазване – Шумен, към Министерство на здравеопазването на Република България и е вписано в Регистъра на Регионален център по здравеопазване под стр. № 14, партида 695, том 5, с регистрационен номер 2730131010.

През 2016 г. лечебното заведение има сключен договор за оказване на специализирана извънболнична медицинска помощ с РЗОК-Шумен, с който дружеството се представя на пазара на задължителното здравно осигуряване, и който му дава възможност за набиране на финансови ресурси.

Друг източник за финансиране на дейността са сключените договори с редица застрахователни дружества.

В кабинетите на медицинския център се осъществяват компетентно предвидените в предмета на дейност здравно - промотивни, профилактични, диагностични и лечебни процедури.

На 18.01.2013 г. дружеството сключи договор за финансиране по проект „Центрър за майчино и детско здраве“ с детския фонд на ООН (УНИЦЕФ), съгласно който като част от структурата на Медицински център МБАЛ-Шумен ЕООД бе създаден Център за майчино и детско здраве. Договорът за финансиране е със срок до 31.12.2014 г. Центърът за майчино и детско здраве има основен предмет на дейност патронажни грижи и домашни посещения на бременни, родилки и деца до 3 г. за предоставяне на комплекс от здравно-информационни, здравно-консултативни, обучителни и насочващи услуги с цел настърчаване и подкрепа на добри родителски практики за грижа за децата, превенция на рисковете, промоция на здравето и подпомагане на достъпа до здравни грижи.

На 17.12.2014 г. лечебното заведение сключи нов договор с УНИЦЕФ за периода от 01.01.2015 г. до 31.12.2016 г., като организацията ще финансира същите дейности по проект „Центрър за майчино и детско здраве“. Към датата на изготвяне на отчета е подписан анекс, с който се удължава срокът на договора за финансиране до 31.12.2017 г.

Извън основната дейност дружеството отдава под наем помещения и инвентар. Данните показват, че както по отношение на обема на извършваните дейности, така и по отношение на приходите, специализираната извънболнична медицинска помощ е водещата дейност на дружеството.

2. ПРЕГЛЕД НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА, СЪСТОЯНИЕТО И РАЗВИТИЕТО НА ГРУПАТА

2.1. ФИНАНСОВО - ИКОНОМИЧЕСКИ ОТЧЕТ И АНАЛИЗ

2.1.1. Основни финансови показатели

Влияние върху всички финансови и икономически показатели на групата оказва сключението на 25.03.2016 г. договор за наем на обособена част от търговско предприятие, съгласно който „МБАЛ-Шумен“ АД наема недвижими имоти, движимо, помощно и медицинско оборудване и апаратура от "МБАЛ Д-р Добри Беров" ЕООД, гр. Нови пазар и от 06.04.2016, съгласно Разрешение за осъществяване на лечебна дейност № МБ-125/06.04.2016 г., издадено от министъра на здравеопазването, осъществява дейност на два адреса: в гр. Шумен и в гр. Нови пазар.

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2016 г.

Показатели	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Общо приходи	17 846	16 780	1 066	17 363	483	2,78
Общо разходи	19 421	18 021	1 400	18 057	1 364	7,55
Печалба (Загуба) преди лихви, данъци и аморгизация (ЕБИТДА)	(1 020)	(686)	(334)	(95)	-925	973,68
Печалба (Загуба) преди данък върху печалбата	(1 575)	(1 241)	(334)	(694)	-881	126,95
Разходи за данък върху печалбата	(13)	(13)	-	(66)	53	-80,30
Печалба (Загуба) за периода	(1 562)	(1 228)	(334)	(628)	-934	148,73

Активи и пасиви	2016 год. хил.лв.	2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
Нетекупни активи	8 215	8 455	-240	-2,84
Текущи активи	2 652	3 254	-602	-18,50
Отсрочени данъци	2	3	-1	-33,33
Разходи за бъдещи периоди	10	12	-2	-16,67
Общо активи	10 879	11 724	-845	-7,21
Собствен капитал	5 577	7 139	-1 562	-21,88
Провизии и сходни задължения	1 038	1 008	30	2,98
Задължения	3 670	2 978	692	23,24
Финансирания	594	599	-5	-0,83
Общо собствен капитал и пасиви	10 879	11 724	-845	-7,21

Годишният консолидиран финансов отчет на МБАЛ-Шумен АД към 31.12.2016 г. е първият консолидиран финансов отчет на групата, изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти, съгласно влезлия в сила от 2016 г. нов Закон за счетоводството. Последният консолидиран финансов отчет към 31 декември 2015 година е изготвен в съответствие с МСС. В тази връзка са направени преизчисления и рекласификации на някои от показателите за 2015 г.

Общий размер на приходите на групата за 2016 г. е 17 846 хил.лв. и е с 483 хил.лв. или с 2,78 % по-висок от 2015 г. Основна причина за увеличението им е увеличението на броя на преминалите през „МБАЛ-Шумен“ АД болни, което се дължи на оказването от дружеството на болнична медицинска помощ от 06.04.2016 г. и в гр. Нови Пазар.

От общите приходи за годината, 16 780 хил.лв. са реализирани на адреса на групата в гр.Шумен, а 1 066 хил.лв. – в гр. Нови Пазар. Ако се елиминира влиянието на дейността, оказвана в гр. Нови Пазар, приходите на групата от дейност, осъществена в гр. Шумен, намаляват през 2016 г. с 583 хил.лв. спрямо предходната година.

Разходите на групата през 2016 г. са в размер на 19 421 хил.лв. и се увеличават с 1 364 хил.лв. или със 7,55 % спрямо 2015 г. Увеличението им се дължи основно на реализираните разходи във връзка с оказването на медицинска помощ в гр. Нови пазар, които са в размер на 1 400 хил.лв. Разходите за дейността, извършвана в гр.Шумен са в размер на 18 021 хил.лв. и са с 36 хил.лв. по-ниски спрямо предходната година.

В резултат от цялостната си дейност групата отчита загуба за 2016 г. в размер на 1 562 хил.лв., спрямо загуба от 628 хил.лв. за 2015 г.

2.1.2. Приходи

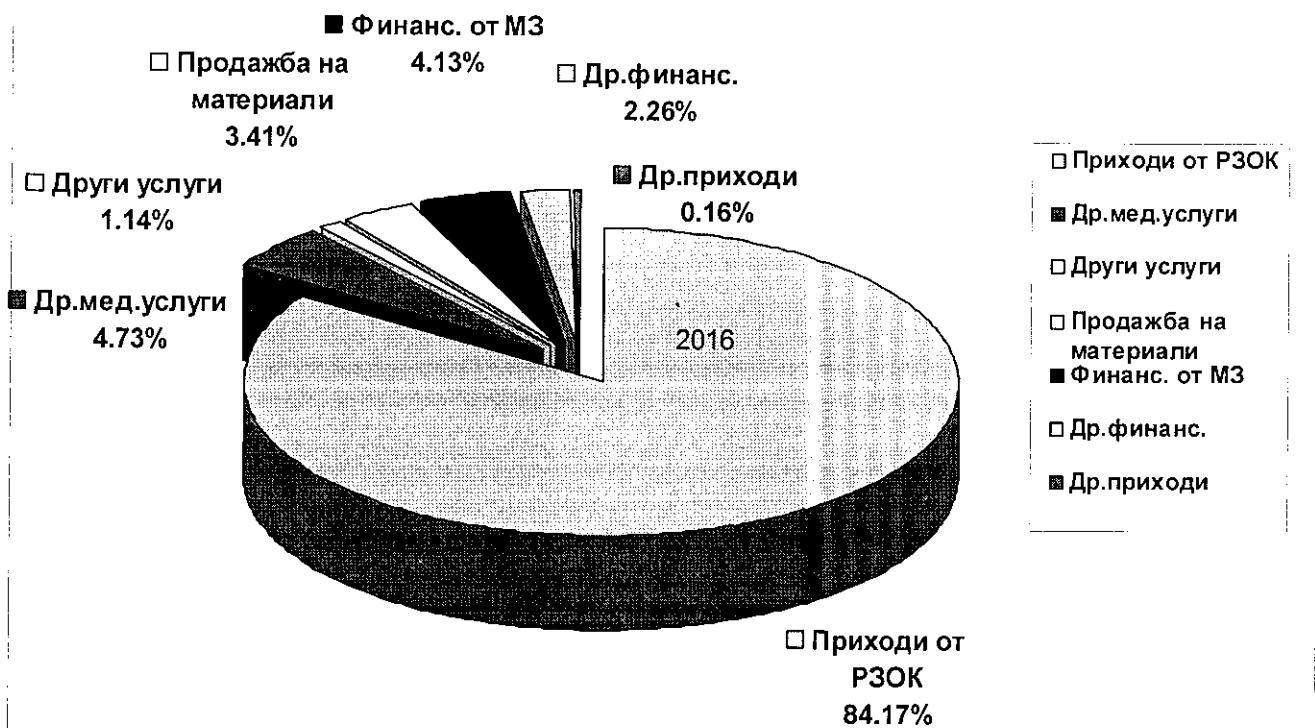
Показатели	2016 г. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 г. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Приходи от медицински услуги	15 866	14 845	1 021	15 410	456	2,96
- в т.ч. от РЗОК	15 022	14 040	982	14 657	365	2,49
Приходи от други услуги	203	203	-	230	-27	-11,74
- в т.ч. наеми	138	138	-	135	3	2,22
Приходи от продажба на материали	608	608	-	647	-39	-6,03
Приходи от финансирания	1 140	1 095	45	937	203	21,66
Други приходи	2	2	-	90	-88	-97,78
Финансови приходи	27	27	-	49	-22	-44,90
Общо приходи	17 846	16 780	1 066	17 363	483	2,78

Увеличението на общите приходи на групата през 2016 г. спрямо предходната година се дължи основно на увеличение на приходите от медицински услуги с 456 хил.лв. или с 2,96 % и на приходите от финансирания – с 203 хил.лв. или с 21,66 %. Намаляват всички останали приходи, с изключение на приходите от наеми, чието увеличение е незначително.

При елиминиране на приходите от дейност в гр. Нови Пазар, за дейността в гр. Шумен се наблюдава значително намаление на приходите от медицински услуги – с 565 хил.лв. спрямо предходната година. Приходите от финансирания за дейността в гр. Шумен са със 158 хил.лв. по-високи спрямо 2015 г.

Приходите на групата за 2016 г. са основно от извършена дейност по договори с РЗОК-Шумен, собствени приходи от други медицински услуги и финансирания от Министерство на здравеопазването.

Структура на приходите на МБАЛ-Шумен АД за 2016 г.

Приходите по сключените договори с РЗОК-Шумен за осъществяване на болнична и извънболнична медицинска помощ през 2016 г. съставляват 84,17 % от общите приходи на групата за 2016 г. и запазват относителния си дял спрямо 2015 г., когато са представлявали 84,42 % от общите приходи.

Приходите от финансирания от МЗ представляват 4,13 % от общите приходи на групата за 2016 г. спрямо 3,06 % от приходите за 2015 г.

2.1.2.1. Приходи от медицински услуги

Показатели	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Клинични пътеки РЗОК	11 872	10 931	941	11 607	265	2,28
Клинични процедури по хемодиализа РЗОК	1 691	1 691	-	1 637	54	3,30
Клинични процедури за интензивно лечение РЗОК	869	869	-	920	-51	-5,54
Амбулаторни процедури РЗОК	139	139	-	-	139	-
СИМП и ВСМД РЗОК	329	329	-	420	-91	-21,67
СМД РЗОК	41	-	41	-	41	-
Импланти РЗОК	81	81	-	73	8	10,96
Други приходи от мед. услуги	844	805	39	753	91	12,08
Общо приходи от медицински услуги	15 866	14 845	1 021	15 410	456	2,96

Приходите по всички сключени договори с РЗОК-Шумен през 2016 г. са в размер на 15 022 хил.лв. и се увеличават с 365 хил.лв. спрямо 2015 г. От тях 982 хил.лв. са реализирани на адреса в гр. Нови Пазар, а 14 040 хил.лв. – на адреса в гр. Шумен. Приходите от РЗОК от дейността в гр. Шумен през годината намаляват с 617 хил.лв.

Отчетените приходи от РЗОК по договор за болнична помощ от клинични пътеки за периода са в размер на 11 872 хил.лв. Увеличението им е с 265 хил.лв. спрямо предходната година. При анализа обаче следва да се отчете фактът, че от м. април 2016 г. част от клиничните пътеки бяха трансформирани в амбулаторни процедури. Отчетените през 2016 г. приходи по договор с РЗОК за амбулаторни процедури са в размер на 139 хил.лв.

Приходите по договор с РЗОК за клинични пътеки в гр. Нови Пазар са в размер на 941 хил.лв., а в гр. Шумен - 10 931 хил.лв. Общите приходи от клинични пътеки и амбулаторни процедури, реализирани в гр. Шумен са в размер на 11 070 хил.лв. и са по-малко с 537 хил.лв. от приходите за предходната година.

Приходите от РЗОК по договор за клинични процедури по хемодиализа за 2016 г. се увеличават с 54 хил.лв. или с 3,30 % спрямо 2015 г.

Приходите по договор с РЗОК за извършване на процедури по интензивно лечение за 2016 г. са в размер на 869 хил.лв. и бележат намаление с 51 хил.лв. или с 5,54 % спрямо предходната година.

Приходите от РЗОК за специализирана извънболнична медицинска помощ и високоспециализирани медицински дейности намаляват с 91 хил.лв. или с 21,67 % спрямо предходната година до 329 хил.лв. през 2016 г.

През годината „МБАЛ-Шумен” АД е сключило договор за извършване на специализирани медико-диагностични изследвания от пакет „Образна диагностика” и за специализирани и високоспециализирани медицински дейности от пакет по специалност „Физикална и рехабилитационна медицина” на адреса в гр. Нови Пазар. Реализираните приходи по договора са в размер на 41 хил.лв.

Приходите от заплатени от РЗОК импланти през 2016 г. бележат увеличение от 8 хил.лв.

Приходите от други медицински услуги се увеличават с 91 хил.лв. или с 12,08 % спрямо предходната година.

2.1.2.2. Приходи от финансирания

Отчетените приходи от финансирания за годината са в размер на 1 140 хил.лв. и бележат увеличение с 203 хил.лв. или с 21,66 %. Приходите от финансирания за текущата дейност се увеличават с 220 хил.лв. или с 25,97 %, а приходите от финансирания за дълготрайни активи намаляват със 17 хил.лв. или с 18,89 %.

Показатели	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Приходи от финансирания за текуща дейност, в т.ч.	1 067	1 022	45	847	220	25,97
МЗ	724	681	43	512	212	41,41
–по договори за медицински дейности	714	671	43	500	214	42,80
–централизни доставки на медикаменти и консумативи	10	10	-	12	-2	-16,67
Финансиране от АЗ по проект Шанс за работа	10	10	-	9	1	11,11
Друго правителствено финансиране	38	38	-	25	13	52,00
Финансиране проект УНИЦЕФ	183	183	-	195	-12	-6,15
Други дарители	112	110	2	106	6	5,66
Приходи от финансирания за ДА, в.т.ч.	73	73	-	90	-17	-18,89
МЗ	13	13	-	20	-7	-35,00
Общини	4	4	-	21	-17	-80,95
Финансиране проект УНИЦЕФ	8	8	-	5	3	60,00
Други дарители	48	48	-	44	4	9,09
Общо приходи от финансирания	1 140	1 095	45	937	203	21,66

През 2016 г. МБАЛ-Шумен АД има сключен договор с Министерството на здравеопазването за оказване на спешна медицинска помощ на пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, които не са хоспитализирани, за лечение на болни с активна туберкулоза, в т.ч. амбулаторно проследяване на болни с туберкулоза и активно лечение на пациенти с туберкулоза и за медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК, както и договор по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014 г. – 2020 г. Отчетените приходи по договори за медицински дейности с Министерството на здравеопазването и от централизни доставки на медикаменти и консумативи за 2016 г. са в размер на 714 хил. лв. От тях 671 хил.лв. са приходи от дейност в гр. Шумен, а 43 хил.лв. в гр. Нови Пазар.

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2016 г.

Приходи от МЗ по договори за медицински дейности

Дейност	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	И. Пазар			
Оказване на спешна медицинска помощ	485	485	-	295	190	64,41
Медицинска експертиза от ТЕЛК	112	71	41	68	44	64,71
Активно лечение на пациенти с туберкулоза	79	79	-	84	-5	-5,95
Амбулаторно проследяване на болни с туберкулоза	8	8	-	40	-32	-80,00
Консултативна дейност ЦСМИ	2	-	2	-	2	-
Отбранително-мобилизационна подготовка	1	1	-	1	-	-
Действия по Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014 г. – 2020 г.	27	27	-	12	15	125,00
Общо	714	671	43	500	214	42,80

Анализът на приходите от МЗ показва увеличение през 2016 г. на приходите за оказване на спешна медицинска помощ със 190 хил.лв. или с 64,41 % спрямо предходната година. Причина за отчетеното увеличение е промяната в критериите за определяне на общия финансов ресурс на лечебното заведение за извършване на тази дейност, съгласно утвърдената от министъра на здравеопазването Методика за субсидиране на лечебните заведения през 2016 г. Въпреки отчетеното увеличение обаче, дейността на спешно отделение остава нефинансирана в пълен размер, тъй като разходите за осъществяването и са значително по-високи и не могат да бъдат намалени без това да окаже влияние на качеството на медицинската помощ. Ситуацията се утежнява допълнително от невъзможността на извънболничната първична и специализирана медицинска помощ да оказва деновощно медицинско обслужване на амбулаторни пациенти, чието състояние не е спешно. Тази невъзможност води да увеличаване на потока от пациенти в спешно отделение, за които лечебното заведение не получава финансиране, а за обслужването им са необходими значителни човешки, материални и финансови ресурси.

Непрекъснато увеличение бележат приходите от медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК. През 2016 г. тези приходи се увеличават спрямо 2015 г. с 64,71 % или с 44 хил.лв. От тях 41 хил.лв. са приходи от ТЕЛК гр. Нови Пазар, а 3 хил.лв. се дължат на увеличение на дейността на ТЕЛК гр. Шумен. Въпреки увеличението обаче, дейността на ТЕЛК не е финансирана в пълен размер от Министерство на здравеопазването и през 2016 г. лечебното заведение генерира пряка загуба от тази дейност, без преразпределение на част от общите разходи, в размер на 86 хил.лв.

Приходите от МЗ за активно лечение на пациенти с туберкулоза намаляват от 84 хил.лв. за 2015 г. на 79 хил.лв. за 2016 г.

През 2016 г. значително намаление бележат и приходите от МЗ за амбулаторно проследяване на болни с туберкулоза, определени в договора за финансиране с МЗ – от 40 хил.лв. за 2015 г. на 8 хил.лв. за 2016 г.

От месец септември 2015 г. „МБАЛ-Шумен“ АД работи по договор с Министерство на здравеопазването по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014 г. – 2020 г. Отчетените приходи за 2016 по програмата са в размер на 27 хил.лв.

Във връзка със сключения договор за финансиране с УНИЦЕФ и разкрития Център за майчино и детско здраве в структурата на „Медицински център МБАЛ-Шумен“ ЕООД, дружеството отчита приходи от финансирания за текуща дейност за 2016 г. в размер на 183 хил.лв., съответстващи на отчетените разходи за осъществяване на дейността по договора.

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2016 г.

Приходите от други дарители за текуща дейност са увеличени през 2016 г. с 6 хил.лв. или с 5,66 %. Получените дарения от други дарители за дълготрайни активи през годината са в размер на 48 хил.лв. или с 4 хил.лв. повече спрямо предходната година.

2.1.2.3. Други приходи

Приходите от други услуги през 2016 г. са в размер на 203 хил.лв. През годината се отчита намаление на тези приходи с 27 хил.лв. спрямо 2015 г. Приходите от наеми през 2016 г. са в размер на 138 хил.лв. и се увеличават с 3 хил.лв. спрямо 2015 г.

Приходите от продажба на материали /медицински изделия/, необходими за лечението на пациентите, бележат намаление с 39 хил.лв. спрямо 2015 г.

Другите приходи през 2016 г. са в размер на 2 хил.лв. и намаляват с 88 хил.лв. или с 97,78 % спрямо предходната година, тъй като през 2015 г. „МБАЛ-Шумен“ АД е продало имот на стойност 77 хил.лв., който не използва.

2.1.3. Разходи

Разходите за дейността на групата през 2016 г. се увеличават с 1 364 хил.лв. или със 7,55 % спрямо 2015 г. - от 18 057 хил.лв. за 2015 г. до 19 421 хил.лв. през 2016 г. Увеличението им е свързано основно с осъществяването от 06.04.2016 г. на медицинска дейност от групата и на адрес в гр. Нови Пазар, за която са реализирани разходи в размер на 1 400 хил.лв. Разходите за дейността в гр. Шумен са в размер на 18 021 хил.лв. и са намалени с 36 хил.лв. спрямо 2015 г.

Увеличението на разходите, както в абсолютен размер, така и в процентно отношение, е значително по-голямо от увеличението на приходите. То се дължи на увеличение на всички видове разходи с изключение на разходите за амортизации и другите разходи за дейността, като най-съществено е увеличението на разходите за персонала.

Показатели	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Разходи за материали	4 808	4 586	222	4 761	47	0,99
в т.ч. медикаменти и консумативи	3 340	3 226	114	3 305	35	1,06
Разходи за външни услуги	1 021	970	51	886	135	15,24
Разходи за персонала	12 181	11 054	1 127	10 716	1 465	13,67
Разходи за амортизации	574	574	-	641	-67	-10,45
Други разходи за дейността	829	829	-	1 046	-217	-20,75
Финансови разходи	8	8	-	7	1	14,29
Общо разходи	19 421	18 021	1 400	18 057	1 364	7,55

В структурата на разходите най-значим е делът на разходите за възнаграждения и осигурителни плащания за персонала.

Показатели	2016 год. хил.лв.	Отн. дял в %	2015 год. хил.лв.	Отн. дял в %
Разходи за медикаменти и консумативи	3 340	17,20	3 305	18,30
Разходи за други материали	1 468	7,56	1 456	8,06
Разходи за външни услуги	1 021	5,26	886	4,91
Разходи за персонала	12 181	62,72	10 716	59,35
Разходи за амортизации	574	2,95	641	3,55
Други разходи	837	4,31	1 053	5,83
Общо разходи	19 421	100,00	18 057	100,00

Структура на разходите на МБАЛ-Шумен АД за 2016 г.

Разходите за персонала представляват 62,72 % от общите разходи на групата за 2016 г., като тенденцията, която се наблюдава, е към непрекъснато повишение на относителния им дял.

Разходите за медикаменти и медицински консумативи са втори по тежест с относителен дял от 17,20 % от общите разходи за 2016 г. При тях се наблюдава тенденция на намаление на тежестта им в общите разходи - от 18,30 % за 2015 г. на 17,20 % за 2016 г.

2.1.3.1. Разходи за материали

Разходи за материали	2016 год. хил.lv.	В т.ч. хил.lv.		2015 год. хил.lv.	Изм. 2016/2015 хил.lv.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	II. Пазар			
Лекарствени продукти	1 929	1 853	76	1 942	-13	-0,67
Медицински консумативи, кръв и биопродукти	1 411	1 373	38	1 363	48	3,52
Вода, горива и енергия	900	819	81	894	6	0,67
Храна за персонала	217	207	10	206	11	5,34
Храна на пациенти	117	117	-	112	5	4,46
Канцеларски материали и компютърни консумативи	96	91	5	94	2	2,13
Постелен инвентар, облекло и ЛПС	6	6	-	31	-25	-80,65
Стопански инвентар и компютърна техника	53	50	3	7	46	657,14
Резервни части	6	5	1	8	-2	-25,00
Други материали	73	65	8	104	-31	-29,81
Общо разходи за материали	4 808	4 586	222	4 761	47	0,99

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2016 г.

Разходите за материали през 2016 г. като цяло се увеличават едва с 47 хил.лв. или с 0,99 % спрямо 2015 г., въпреки отчетените през 2016 г. разходи за материали за дейността в гр. Нови Пазар в размер на 222 хил.лв.

В структурата им се наблюдава увеличение на разходите за медицински консумативи, кръв и биопродукти, вода, горива и енергия, храна за персонала и пациентите, на разходите за канцеларски материали и компютърни консумативи и на разходите за стопански инвентар и компютърна техника.

Увеличението на разходите за медицински консумативи, кръв и биопродукти, както и на разходите за вода, горива и енергия, храна на персонала и канцеларски материали и компютърни консумативи, се дължи на увеличения брой преминали болни във връзка с съществуването на дейност и в гр. Нови Пазар.

Намаляват разходите за лекарствени продукти, постелен инвентар и облекло, резервни части и други материали.

Разходите за материали за дейността в гр. Шумен са в размер на 4 586 хил.лв. и отчитат намаление със 175 хил.лв. спрямо 2015 г. Намаление за адреса в гр. Шумен се наблюдава при разходите за лекарствени продукти, вода, горива и енергия, канцеларски материали и компютърни консумативи, постелен инвентар и облекло, резервни части и други материали. Увеличават се разходите за медицински консумативи, за храна за персонала и пациентите и за стопански инвентар и компютърна техника. Увеличението на разходите за стопански инвентар и компютърна техника през 2016 г. е свързано със започналия процес на въвеждане в „МБАЛ-Шумен“ АД на интегрирана болнична информационна система, за която бе необходимо закупуването на значителен брой компютърни конфигурации.

Отчетеното увеличение на разходите за вода, горива и енергия през 2016 г. е само с 6 хил.лв., въпреки разходите за дейността в гр. Нови Пазар в размер на 81 хил.лв.

Разходи за вода, горива и енергия	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	И. Пазар			
Вода	204	190	14	189	15	7,94
Електроенергия	476	419	57	456	20	4,39
Газ	184	184	-	221	-37	-16,74
Горива и смазочни материали	36	26	10	28	8	28,57
Общо разходи за вода, горива и енергия	900	819	81	894	6	0,67

Най-съществено при разходите за вода, горива и енергия е намалението на разходите за газ - с 37 хил.лв. или с 16,74 % спрямо 2015 г. Причина за отчетеното намаление е както намаление на потреблението, така и намаление на цената на газа.

Увеличението на разходите за електроенергия е с 20 хил.лв. спрямо 2015 г., въпреки отчетените разходи за електроенергия за дейността в гр. Нови Пазар в размер на 57 хил.лв. За дейността в гр. Шумен разходите за електроенергия намаляват от 456 хил.лв. за 2015 г. на 419 хил.лв. за 2016 г. Намалението се дължи от една страна на намалено потребление, а от друга на доставката и от м. май 2015 г. от свободния пазар на по-ниски цени. Със склонения през м. август 2016 г. нов договор за доставка е договорена още по-ниска цена на нетната електроенергия.

Незначително увеличение - с 1 хил.лв. спрямо 2015 г. се наблюдава при разходите за вода за дейността в гр. Шумен. Тези разходи са на сравнително високо ниво поради повишаване на цената за пречистване на отпадните води през 2013 г. от 0,28 лв. на 1,14 лв. без ДДС.

2.1.3.2. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги през 2016 г. достигат 1 021 хил.лв. при 886 хил.лв. за 2015 г. От тях 51 хил.лв. са за дейността в гр. Нови Пазар, а 970 хил.лв. за дейността в гр. Шумен.

Разходи за външни услуги	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Назар			
Транспортиране и обезвреждане на опасни отпадъци	77	76	1	63	14	22,22
Абонаментна поддръжка	144	136	8	146	-2	-1,37
Транспортни услуги	201	201	-	171	30	17,54
Пране на постелен инвентар и облекло	87	82	5	73	14	19,18
Наеми	12	10	2	9	3	33,33
Медицински услуги	75	73	2	57	18	31,58
Услуги по медицински контрол	17	14	3	13	4	30,77
Текущ ремонт	97	86	11	83	14	16,87
Гражданска договори	100	96	4	110	-10	-9,09
Телекомуникационни и пощенски услуги	39	31	8	33	6	18,18
Охрана	18	17	1	6	12	200,00
Застрахователни услуги	10	10	-	10	-	-
Квалификация и преквалификация на персонала	5	4	1	6	-1	-16,67
Юридически и одиторски услуги	63	63	-	37	26	70,27
Обучение на патронажни сестри	-	-	-	5	-5	-100,00
Други	76	71	5	64	12	18,75
Общо разходи за външни услуги	1 021	970	51	886	135	15,24

Увеличение се наблюдава при всички разходи за външни услуги с изключение на разходите за абонаментна поддръжка, разходите по гражданска договори, разходите за квалификация и преквалификация на персонала и за обучение на патронажни сестри.

При съпоставяне на разходите за външни услуги за дейността в гр. Шумен спрямо предходната година се отчита намаление на разходите за абонаментна поддръжка, гражданска договори, телекомуникационни и пощенски услуги, за квалификация и преквалификация на персонала и за обучение на патронажни сестри. При останалите разходи за външни услуги се наблюдава увеличение.

Увеличението на разходите за обезвреждане на опасни отпадъци е с 14 хил.лв. и се дължи както на увеличение на количествата, така и на нарастване на договорените цени от м. април 2016 г.

Увеличението на разходите за транспортни услуги с 30 хил.лв. или със 17,54 % е в резултат единствено на увеличения обем извършвани услуги поради преминаване на допълнителни маршрути за превоз на хемодиализно болни и на медицински екипи на външна услуга.

Във връзка със зачестилите случаи на агресивно поведение на пациенти и техни близки спрямо персонала на спешно отделение, през м. септември 2016 г. бе сключен договор с външна фирма за физическа охрана, който е причина за отчетеното увеличение на разходите за охрана.

Увеличението на разходите за юридически услуги е свързано със заведените от групата дела срещу наказателни постановления и писмени покани за възстановяване на неоснователно получени суми от РЗОК-Шумен.

2.1.3.3. Разходи за персонала

Разходите за персонала през 2016 г. са в размер на 12 181 хил.лв. и бележат увеличение с 1 465 хил.лв. спрямо 2015 г. От тях 10 108 хил.лв. са разходи за възнаграждения и обезщетения по КТ, а 2 073 хил.лв. са разходи за осигурителни вноски и социални разходи.

Увеличението на разходите за персонала спрямо предходната година се дължи на отчетените разходи за персонала в гр. Нови Пазар в размер на 1 127 хил.лв. и на увеличените с 338 хил.лв. разходи за персонала в гр. Шумен.

Разходи за персонала	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Възнаграждения на персонала	9 609	8 715	894	8 554	1 055	12,33
Възнаграждения и обезщетения на членовете на органите на управление на дружествата	85	85	-	93	-8	-8,60
Обезщетения по Кодекса на труда	46	40	6	15	31	206,67
Начисления за неизползвани отпуски	273	227	46	155	118	76,13
Начисления за доходи при пенсиониране	95	95	-	101	-6	-5,94
Общо разходи за възнаграждения и обезщетения по КТ	10 108	9 162	946	8 918	1 190	13,34
Социални осигуровки	1 771	1 601	170	1 544	227	14,70
Обезщетения по КСО	27	24	3	24	3	12,50
Социални разходи	226	218	8	203	23	11,33
Начисления за осигурителни вноски върху неползвани отпуски	49	49	-	27	22	81,48
Общо разходи за осигурителни вноски и социални разходи	2 073	1 892	181	1 798	275	15,29
Общо разходи за персонала	12 181	11 054	1 127	10 716	1 465	13,67

Разходите за възнаграждения и обезщетения по Кодекса на труда на персонала в гр. Шумен през 2016 г. се увеличават с 244 хил.лв. или с 2,74 % спрямо 2015 г., а увеличението на разходите за осигурителни вноски и социални разходи е с 94 хил.лв. или с 5,23 % спрямо 2015 г.

Отражение върху високите нива на разходите за персонала дават и начислените разходи за доходи на персонала при пенсиониране съгласно НСС 19 Доходи на персонала. Това са разходи за бъдещи доходи при пенсиониране на персонала, които се начисляват на база акционерска оценка. Размерът им за 2016 г. е 95 хил.лв., при 101 хил.лв. за 2015 г.

Основните причини за отчетеното увеличение на разходите за персонала са:

- Непрекъснато увеличение на минималната работна заплата за страната, което налага увеличение на основните работни заплати на целия персонал на лечебното заведение. В резултат на преговори със синдикалните организации, работните заплати на всички работници и служители бяха увеличени с 40,00 лв. от 01.01.2016 г. За увеличение от 40,00 лв. на всички основни заплати за персонала само в гр. Шумен са необходими около 40 хил.лв., т.е. в резултат на увеличението на основните заплати през 2016 г. е отчетено увеличение на разходите за заплати с около 480 хил.лв. спрямо 2015 г.

- Увеличение на начисленията за неползвани отпуски и осигурителни вноски върху тях. През 2015 г. начислените разходи за неползвани отпуски са в размер на 155 хил.лв., а осигурителните вноски върху тях – 27 хил.лв. Към 31.12.2016 г. са начислени 273 хил.лв. разходи за неползвани отпуски и 49 хил.лв. осигурителни вноски върху тях. Увеличението се дължи както на увеличения брой дни неползвани отпуски, така и на нарастването на средната брутна работна заплата.

Влияние върху размера на неползвани отпуски към края на годината оказват допълните дни отпуск за синдикални членове, договорени в КТД на „МБАЛ-Шумен” АД извън по-високия размер на дните за основен платен годишен отпуск, които през годините непрекъснато се увеличават. През 2012 г. няма договорени допълнителни дни извън дните за основен пратен годишен отпуск. През 2013 г. в подписания КТД са договорени допълнителни 2 дни, през 2014 г. – 3 дни, а през 2015 г. и 2016 г. – 4 дни допълнителен платен годишен отпуск. Общият размер на средствата за изплащането на тези 4 допълнителни дни отпуск за една година е 142 хил.лв. Този допълнителен отпуск утежнява като финансовото състояние на групата, така и изготвянето на графици за осигуряване на дейността с необходимите специалисти.

- Увеличение на разходите за специализанти. Тревожните тенденции във възрастовата структура на персонала, както и недостигът на лекари със специалност, налага необходимостта от назначаване на лекари специализанти. През 2015 г. в „МБАЛ-Шумен” АД по трудов договор работят шест специализанти, годишните разходи за които са в размер на 87 хил.лв. През 2016 г. в групата работят 13 специализанти, за които са начислени разходи в размер на 183 хил.лв. Тези средства от една страна са необезпечен разход за персонал, но от друга страна са инвестиция в бъдещето на лечебното заведение, тъй като лекарите ще попълнят отчасти нуждата от специалисти след няколко години.

2.1.3.4. Други разходи за дейността

Други разходи за дейността	2016 год. хил.лв.	В т.ч. хил.лв.		2015 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
		Шумен	Н. Пазар			
Отчетна стойност на продадени материали	608	608	-	647	-39	-6,03
Отчетна стойност на продадени дълготрайни активи	-	-	-	48	-48	-100,00
Разходи за данъци и такси по ЗМДТ и данъци върху разходите по ЗКПО	114	114	-	118	-4	-3,39
Командировки	22	22	-	14	8	57,14
Обезценка на вземания	7	7	-	30	-23	-76,67
Брак на МЗ и ДА	15	15	-	2	13	650,00
Санкции и неоснователно получени суми РЗОК-Шумен и МЗ	4	4	-	156	-152	-97,44
Санкции ИА Медицински одит	18	18	-	-	18	-
Закуски кръводарители	22	22	-	22	-	-
Съдебни обезщетения	7	7	-	-	7	-
Други	12	12	-	9	3	33,33
Общо други разходи за дейността	829	829	-	1 046	-217	-20,75

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2016 Г.

Другите разходи за дейността намаляват с 217 хил.лв. или с 20,75 % спрямо 2015 г. - от 1 046 хил.лв. до 829 хил.лв.

Намалението им се дължи основно на намаление на начислените санкции и неоснователно получени суми от РЗОК поради обжалване и съдебно оспорване от страна на „МБАЛ-Шумен” АД, както и на намалението на продадените материали и на липсата на продадени дълготрайни активи през 2016 г.

През 2016 г. на „МБАЛ-Шумен” АД са наложени санкции от Изпълнителна агенция Медицински одит в размер на 18 хил.лв. за нарушения, извършени през предходната година.

Увеличение бележат разходите за командировки – с 8 хил.лв. или с 57,14 %. Разходите за брак на материални запаси и дълготрайни активи се увеличават с 13 хил.лв. спрямо 2015 г.

Разходите за амортизации намаляват с 67 хил.лв. или с 10,45 % спрямо предходната година. Намалението се дължи на по-ниските темпове на обновяване на наличната апаратура, голяма част от която е амортизирана и е необходимо да бъде заменена с нова.

2.1.4. Активи

	31.12.16 год. хил.лв.	31.12.15 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
Нетекущи активи				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	8 214	8 454	-240	-2,84
Нематериални активи	1	1	-	-
Общо нетекущи активи	8 215	8 455	-240	-2,84
Отсрочени данъци				
	2	3	-1	-33,33
Текущи активи				
Материални запаси	412	382	30	7,85
Вземания от клиенти и доставчици	1 320	1 290	30	2,33
– в т.ч. от РЗОК	1 262	1 230	32	2,60
Вземания от Министерство на здравопазването	25	3	22	733,33
Други вземания	14	17	-3	-17,65
Парични средства и еквиваленти	881	1 562	-681	-43,60
Общо текущи активи	2 652	3 254	-602	-18,50
Разходи за бъдещи периоди	10	12	-2	-16,67
Общо активи	10 879	11 724	-845	-7,21

През 2016 г. общите активи на групата намаляват с 845 хил.лв. или със 7,21 % спрямо 2015 г. Намалението се дължи на намаление както на нетекущите активи – с 240 хил.лв., така и на намаление на текущите активи с 602 хил.лв. и на разходите за бъдещи периоди – с 2 хил.лв. спрямо 2015 г.

Балансовите стойности на сградите, машините и оборудването, както и на съоръженията, намалява, въпреки усилията за доставка на нова апаратура през годината.

Придобитите през годината дълготрайни активи са на обща стойност 277 хил.лв., най-голямата част от които са закупени със собствени средства.

Придобити активи по източници на финансиране	2016 год. хил.лв.	2015 год. хил.лв.
Собствени средства	153	163
Субсидии от Министерство на здравопазването	-	521
Субсидии от Община Шумен	50	23

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2016 г.

Финансиране по договор с УНИЦЕФ	-	24
Други ларители	74	66
Общо придобити активи	277	797

С цел гарантиране на качеството на медицинските услуги през годината със собствени средства на „МБАЛ-Шумен” АД са извършени основни ремонти и са доставени следните дълготрайни материални активи на обща стойност 153 хил.лв.:

- Преустройство и ремонт на част от Хирургически блок с цел пребазиране на кабинети Планов прием на стойност 16 хил.лв.;
- Инструмент Тъндъrbийт за Отделение за уши, нос и гърло на стойност 2 хил. лв.;
- Резектоскоп за Урологично отделение на стойност 1 хил. лв.;
- Набор аксесоари за микрохирургия за Отделениис за уши, нос и гърло на стойност 2 хил.лв.;
- Система за видеонаблюдение за Отделение Поддръжка сграден фонд и енергоносители на стойност 2 хил. лв.;
- Видеопринтер за схограф за Отделение по Ревматология на стойност 2 хил. лв.;
- Пинсета биполярна Premium за Операционна на Второ хирургично отделение на стойност 1 хил. лв.;
- Бариери автоматични електрохидравлични за Пропускателен режим на стойност 8 хил. лв.;
- Биполярни пинсети с кабел плюсък за Гинекологично отделение на стойност 2 хил. лв.;
- Касети с фосфорни плаки за дигитализираща система AGFA CR 15-X за Отделение по образна диагностика на стойност 2 хил. лв.;
- Дихателен апарат Оксилог Дрегер за Спешно отделение на стойност 1 хил. лв.;
- Езофагоскоп по Хеслингер за Отделение за уши, нос и гърло на стойност 3 хил. лв.;
- Центрофуга DMO 412 S за Клинична лаборатория на стойност 1 хил. лв.;
- Телевизионна система за Управлениис на стойност 26 хил. лв.;
- Лек автомобил БМВ за Отделение по Автотранспорт на стойност 14 хил. лв.;
- Лек автомобил Фолксваген пасат за Отделение по Автотранспорт на стойност 6 хил. лв.;
- Климатик Осака за Управление на стойност 1 хил. лв.;
- Моторна коса–кастракча НТ 101 за Отделение Поддръжка сграден фонд и енергоносители на стойност 1 хил. лв.;
- UPS устройство EATON E за Клинична лаборатория на стойност 1 хил. лв.;
- UPS батерии за Отделението по Хемодиализа на стойност 8 хил. лв.;
- Букви и лога за брандиране на фасада за Управление на стойност 14 хил. лв.;
- Сенокосачка моторна TORO за Отделение Поддръжка сграден фонд и енергоносители на стойност 1 хил. лв.;
- Легло болнично –модел Бигла за Отделение по Нервни болести на стойност 27 хил. лв.;
- Легло болнично –модел Бигла за ОАИЛ на стойност 6 хил. лв.;
- UPS G-tec ZP 120 N за Клинична лаборатория на стойност 4 хил.лв.;
- Косачка моторна Щил FS 240 за Отделение Поддръжка сграден фонд и енергоносители на стойност 1 хил. лв.

Необходимият финансов ресурс за закупуване на нова медицинска апаратура в редица случаи надхвърля възможностите на лечебното заведение, което налага формулиране на приоритети, мобилизиране на ресурс, търсене на алтернативни форми и източници на финансиране.

С предоставените средства за капиталови разходи от Община Шумен през 2016 г. в размер на 100 хил.лв. през годината лечебното заведение е закупило:

- Електрокуагулатор за Ортопедотравматологично отделение на стойност 20 хил.лв.;
- Неонатален респиратор за Неонатологично отделение на стойност 30 хил.лв.

Остатъкът от 50 хил.лв. е предоставен за ремонт на VIII етаж на Хирургически блок, който приключи през м. януари 2017 г.

Придобитите дълготрайни активи от други дарители през годината са на стойност 74 хил.лв. и включват:

- Автоматичен биохимичен анализатор за Клинична лаборатория на стойност 50 хил.лв., дарен от Алкомет АД;
- Система за дейонизирана вода за Клинична лаборатория на стойност 10 хил.лв., дарена от Алкомет АД;
- Автоклавируема бормашина за Операционна на Ортопедотравматологично отделение на стойност 10 хил.лв., дарен от Алкомет АД;
- Инкубатор за недоносени деца за Неонатологично отделение на стойност 4 хил.лв., дарен от Фонд Нашите недоносени деца.

Основната част от вземанията към 31.12.2016 г., в размер на 1 262 хил.лв., са от РЗОК-Шумен за извършена от групата медицинска дейност през м. декември 2016 г.

Вземанията на групата от Министерство на здравеопазването по договор за медицинска дейност към 31.12.2016 г. са в размер на 25 хил.лв.

Най-съществено при текущите активи е намалението на паричните средства. От 1 562 хил.лв. към 31.12.2015 г. размерът им намалява с 681 хил.лв. и достига 881 хил.лв. към 31.12.2016 г.

2.1.5. Собствен капитал и пасиви

	31.12.16 год. хил.лв.	31.12.15 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
Собствен капитал				
Основен акционерен капитал	6 907	6 907	-	-
Резерви	958	958	-	-
Неразпределена печалба (загуба)	(2 288)	(726)	-1 562	215,15
Общо собствен капитал	5 577	7 139	-1 562	-21,88
Провизии и сходни задължения				
Задължения към персонала при пенсиониране	655	612	43	7,03
Пасиви по отсрочени данъци	383	396	-13	-3,28
Общо провизии и сходни задължения	1 038	1 008	30	2,98
Задължения				
Задължения към финансови предприятия	7	11	-4	-36,36
Получени аванси	5	-	5	-
Задължения към доставчици	914	960	-46	-4,79
- в т.ч. просрочени	279	-	279	-

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2016 г.

Задължения към предприятия от група /свързани лица/, които ще се трансформират в записан капитал	1 305	862	443	51,39
Задължения към персонала и за социално осигуряване	1 165	844	321	38,03
Задължения за данъци	147	142	5	3,52
Други задължения	127	159	-32	-20,13
Общо задължения	3 670	2 978	692	23,24
Финансирання	594	599	-5	-0,83
Общо собствен капитал и пасиви	10 879	11 724	-845	-7,21

Към 31.12.2016 г. собственият капитал на групата е по-малък от записания основен капитал. През 2016 г. собственият капитал на групата намалява с 1 562 хил.лв. спрямо 31.12.2015 г. Намалението се дължи на реализираните загуби през 2015 г. и 2016 г. Отражение върху размера на собствения капитал оказва и отказът на Търговския регистър да впише решение на общото събрание на акционерите на „МБАЛ-Шумен” АД от 09.06.2016 г. за увеличаване на капитала на дружеството с размера на получените през 2014 г. от държавата и усвоени средства за капиталови разходи в размер на 605 хил.лв. Мотивите за отказа са свързани с изричния текст на чл. 100, ал.8 от ЗЛЗ, съгласно който в случаите на предоставени на лечебното заведение от държавния или общински бюджет средства за капиталови разходи, с размера на усвоените средства се увеличава капиталът на групата, но без да се прилагат разпоредбите на Търговския закон и устава на групата. Промените се извършват само с подаване на заявлениес до Търговския регистър от министъра на здравеопазването или оправомощено от него дължностно лице.

Провизиите и сходни задължения, включващи задължения към персонала при пенсиониране и пасиви по отсрочени данъци, към 31.12.2016 г. са в размер на 1 038 хил.лв. и се увеличават с 30 хил.лв. спрямо предходната година.

Стойността на задължението към персонала е изчислена на база актиоерска оценка. Представлява настоящата стойност на очакваните разходи за изплащане на дължимите единократни обезщетения при пенсиониране на служителите на „МБАЛ – Шумен” АД за правата придобити към момента на извършване на оценката, т.е за прослужените години трудов стаж, намалена със стойността на непризнатите актиоерски загуби. Тази стойност непрекъснато нараства поради увеличение на средната брутна работна заплата в групата, намаляване на очаквания среден срок до пенсиониране и намаляване на процента на дисконтиране. Към 31.12.2016 г. задълженията към персонала при пенсиониране са в размер на 655 хил.лв., а пасивите по отсрочени данъци – 383 хил.лв.

Общият размер на задълженията на групата към 31.12.2016 г. е 3 670 хил.лв. Спрямо предходната година задълженията се увеличават с 692 хил.лв.

При анализа на задълженията на групата следва да се отчетат начислените задължения към свързани лица (Министерство на здравеопазването, общини акционери), които след усвояване и вписване в търговския регистър съгласно чл. 100 от ЗЛЗ, ще се трансформират в записан капитал. Към 31.12.2016 г. техният размер е 1 305 хил.лв. и включва:

- Представени от Министерство на здравеопазването средства за капиталови разходи през 2014 г., усвоени през 2015 г. в размер на 605 хил.лв., за които има решение на общото събрание на акционерите за увеличаване на записания капитал и с които съгласно ЗЛЗ следва да бъде увеличен записания капитал на групата;
- Представени от Министерство на здравеопазването през 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 340 хил.лв. за изграждане и ремонт на асансьори и за закупуване на медицинска апаратура;
- Представени от Община Шумен за периода от 2012 г. до 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 358 хил.лв.;

МБАЛ – Шумен АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2016 г.

- Предоставени от Община Смядово през 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 2 хил.лв.

Ако се елиминира влиянието на получените средства за капиталови разходи, които ще се трансформират в капитал, задълженията на групата към 31.12.2016 г. са в размер на 2 365 хил.лв. спрямо 2 116 хил.лв. към 31.12.2015 г. Увеличението на задълженията спрямо 2015 г. е с 249 хил.лв.

Основната причина за увеличения размер на задълженията на групата към 31.12.2016 г. е увеличението на задълженията към персонала., които към 31.12.2016 г. са в размер на 1 165 хил.лв. От тях 800 хил.лв. са текущи задължения за заплати и осигурителни вноски за м. декември 2016 г., а 365 хил.лв. са начисления за неползван платен годишен отпуск. Увеличението на текущите задължения към персонала се дължи основно на отчитането към края на 2016 г. на текущи задължения към персонала в гр. Нови Пазар, каквито към 31.12.2015 г. няма.

Тревожна тенденция е непрекъснатото увеличение на задълженията за неползван платен годишен отпуск. Към 31.12.2016 г. размерът им достига 365 хил.лв., при 188 хил.лв. към 31.12.2015 г.

Задължения към персонала и за социално осигуряване	31.12.16 год. хил.лв.	31.12.15 год. хил.лв.	Изм. 2016/2015 хил.лв.	Изм. 2016/2015 %
				%
Задължения за текущи възнаграждения	527	424	103	24,29
Задължения към социалното осигуряване	273	232	41	17,67
Начисления за неползван платен годишен отпуск	365	188	177	94,15
Общо задължения към персонала и за социално осигуряване	1 165	844	321	38,03

Положителна тенденция е намалението на задълженията към доставчици, които към 31.12.2016 г. са в размер на 914 хил.лв.

От 2011 г. ръководството на „МБАЛ-Шумен” АД е следвало последователна политика за намаляване на периода на отложено плащане по договорите за доставка на медикаменти и медицински консумативи, в резултат на която задълженията към доставчици през 2016 г. намаляват с 46 хил.лв. спрямо 2015 г. - от 960 хил.лв. към 31.12.2015 г. на 914 хил.лв. към 31.12.2016 г. или с 4,79 %.

Към 31.12.2016 г. „МБАЛ-Шумен” АД има просрочените задължения към доставчици на медикаменти в размер на 279 хил.лв., каквито към 31.12.2015 г. няма.

Групата има задължение по договор за финансов лизинг за лек автомобил. Към 31 декември 2016 г. общият размер на задължението възлиза на 7 хил.лв., в т.ч. дългосрочна част в размер на 4 хил.лв. и краткосрочна част в размер на 3 хил.лв. Крайният срок на погасяване на задължението е 30 април 2018 г.

През 2016 г. „МБАЛ-Шумен” АД има склучен договор за банков кредит овърдрафт, за сума в размер на максимум 500 хил.лв. Крайният срок на договора за банков кредит е 05.12.2016 г., която дата е крайният срок за издължаване на кредита. Кредитът овърдрафт е отпуснат с цел оборотни средства и е обезначен със залог върху настоящи и бъдещи вземания, произтичащи от договор за оказване на болнична помощ по клинични пътеки, склучен с НЗОК. През 2016 г. дружеството е ползвало суми по кредита, които е възстановило.

Към 31.12.2016 г. дружествата от групата нмат склучени договори за заеми, но „МБАЛ-Шумен” АД е провело процедура за избор на изпълнител за предоставяне на финансови услуги от кредитни или финансни институции и на 13.01.2017 г. е сключило нов договор за ползване на кредит овърдрафт в размер на 800 хил.лв.

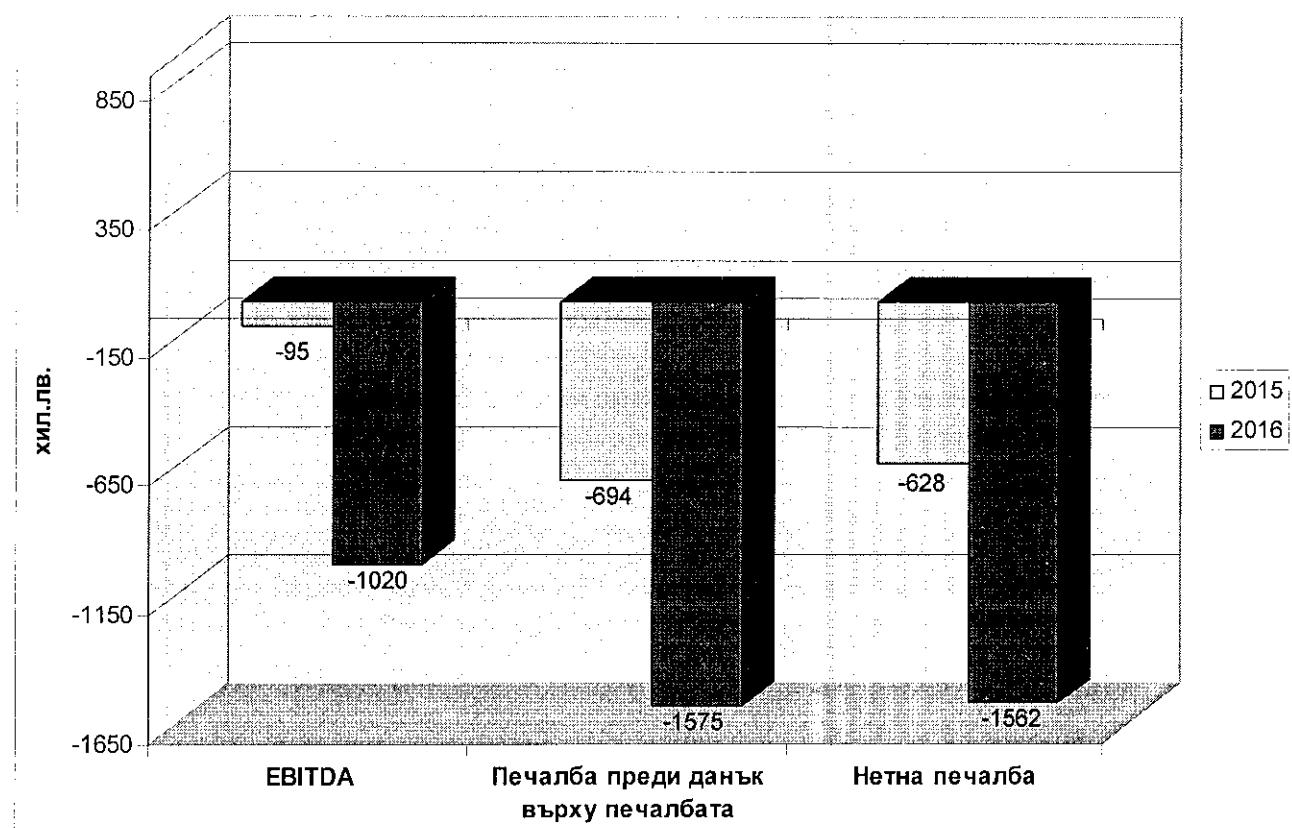
2.1.6. Парични потоци

Показатели	31.12.2016 год.	31.12.2015 год.
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(870)	69
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(251)	(586)
Нетни парични потоци от финансова дейност	440	152
Нетно увеличение на паричните средства	(681)	(365)
Парични средства на 1 януари	1 562	1 927
Парични средства на 31 декември	881	1 562

Нетните парични потоци за 2016 г., генериирани от оперативна дейност на групата са в размер на (870) хил.лв., от инвестиционна дейност (251) хил.лв. и от финансова дейност 440 хил.лв. В резултат на тези дейности паричните средства и еквиваленти нетно намаляват с 681 хил.лв. и към края на 2016 г. са в размер на 881 хил.лв., спрямо 1 562 хил.лв. към 31.12.2015 г.

Тревожна е отрицателната стойност на нетните парични потоци от оперативна дейност през 2016 г. Тя показва невъзможност на групата да покрива текущите си плащания с постъпленията от оперативната си дейност. Това е и основната причина за намалението на паричните средства към края на 2016 г. спрямо предходната година.

2.1.7. Финансов резултат от дейността

През 2016 г. групата отчита загуба преди лихви, данъци и амортизации (ЕБИТДА) в размер на 1 020 хил.лв., при загуба в размер на 95 хил.лв. за 2015 г.

Загубата преди данък върху печалбата през 2016 г. е в размер на 1 575 хил.лв. спрямо загуба в размер на 694 хил.лв. за 2015 г.

Нетната загуба за 2016 г. е в размер на 1 562 хил.лв. спрямо загуба от 628 хил.лв. за 2015 г.

Основната причина за отчетения отрицателен финансов резултат за годината е по-голямото увеличение на разходите на групата в сравнение с увеличението на реализираните приходи от дейността.

Влияние върху резултатите в значителна степен оказват фактори, възможностите за въздействие върху които са силно ограничени:

- Намаляване на броя на обслужваното население, респективно на приходите;
- Фиксираните цени на клиничните пътеки и на дейностите, финансиирани от МЗ, както и въведените бюджети и лимити, които ограничават възможностите на лечебното заведение за разширяване на дейностите.

• Недофинансиране на голяма част от медицинските дейности. Поредна година цените на клиничните пътеки не са променяни. В същото време срез разглеждания тригодишен период неколкократно е увеличаван размерът на минималната работна заплата, на минималните осигурителни прагове и на максималния осигурителен доход.

• Недостатъчно субсидиране от Министерство на здравеопазването на дейностите, осъществявани от Спешно отделение и ТЕЛК, както и за активното лечение и амбулаторно проследяване на болни от туберкулоза;

• Условия на Националния рамков договор, водещи до намаляване на дейността на лечебното заведение, до липса на заплащане на част от дейностите или на недостатъчно заплащане. НЗОК не заплаща случаи на повторна хоспитализация по една и съща клинична пътка в рамките на 30 дни. Това условие съдържа презумпцията, че рехоспитализацията е резултат на недоизлекуване, т.е. недобре свършена работа, без да взема под внимание факти като неспазване на диета и прием на лекарства от страна на пациента, компенсаторни възможности на организма и др. Това създава поток от пациенти, които се хоспитализират по спешност, но лечебното заведение не получава финансиране за тяхното лечение. Освен това НЗОК заплаща само една клинична пътка в рамките на един болничен престой. В условията на застаряващо население и повишена заболеваемост това оставя нефинансиирани дейностите за лечение на придрожаващи заболявания и усложнения в случаите с наличие на тежка коморбидност.

• Не всички диагнози и състояния, които се нуждаят от болнично лечение по спешност са обхванати от клиничните пътеки;

• Увеличаване на здравнонеосигурените лица и на случаите без заплащане за проведено лечение.

• Увеличаване на броя на пациентите в тежко и критично състояние, респективно на разходите за лечението им;

• Наред с лечебните си функции, болниците са натоварени да изпълняват и редица социални и поддържащи функции, за които са необходими значителни финансови средства.

• Текучество на персонала и липса на кадри в системата, което води до нарушаване на професионалната приемственост;

• Непрекъснато увеличение на минималната работна заплата и на минималния осигурителен доход, което предизвиква натиск за увеличение на всички основни работни заплати, създава допълнителна тежест върху разходите, води до невъзможност за изплащане на допълнителни възнаграждения и до демотивация на персонала;

- Недостиг на лекари-специалисти в редица специалности – ендокринология, съдова хирургия, инвазивна кардиология, гастроентерология, нефрология, образна диагностика и други, което е причина за невъзможността да бъде сключен договор с РЗОК за редица клинични пътеки. От друга страна, недостигът води до натоварване на широкоспектърните специалисти с допълнителни и неспецифични ангажименти, както и до повишаване на неудовлетвореността, претоварване и намаляване на работоспособността на наличните;
- Неудовлетвореност на персонала от нивата на възнаграждения, които при спазване на финансовата дисциплина няма как с наличните възможности да бъдат увеличени;
- Възрастовата структура на персонала, 40 % от който предстои да навърши пенсионна възраст в рамките от 1 до 5 години.;
- Недостатъчни средства за обновяване на медицинската апаратура и поддържане на материално-техническата база;
- Невъзможност за покриване на неотложни и непредвидени разходи поради липса на финансов резерв;
- Конкурентен натиск от съществуващи лечебни заведения. Повечето лечебни заведения на територията на областта нямат специалност, имат по-добро финансиране и по-високи възнаграждения, което води до изтичане на кадри към тях. Предизвикателство с реализирането на мерки за привличане и насочване на пациенти с очни, ортопедични, гинекологични и онкологични заболявания към МБАЛ-Шумен АД, а не към конкурентни заведения извън Шумен. Сериозен проблем в тази връзка е наличието на още две големи лечебни заведения в един двор – КОЦ-Шумен ЕООД и СБАЛК Мадара АД, предимно с планов специализиран прием, косто ограничава дейността на „МБАЛ-Шумен“ АД и увеличава специалния и непривлекателен дял пациенти.
- Покачване на цените на основните материали и сировини;
- Непрекъснато увеличение на другите разходи, ограничени възможности за намаляването им и за реализиране на икономии;

2.1.8. Финансови показатели

По-важните показатели, характеризиращи финансово-икономическото състояние на групата през 2016 г. показват отрицателни тенденции.

Финансовият резултат за 2016 г. е загуба и коефициентите на рентабилност на приходите от продажби, на собствения капитал, на пасивите и на капитализация на активите са отрицателни величини.

Показател	2016 год.	2015 год.
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	-0,0937	-0,0386
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	-0,2801	-0,0880
Коефициент на рентабилност на пасивите	-0,3318	-0,1576
Коефициент на рентабилност на активите	-0,1437	-0,0536
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	0,9189	0,9616
Коефициент на рентабилност на приходите	1,0883	1,0400

Показатели за ликвидност

Коефициент на обща ликвидност	0,7234	1,0953
Коефициент на бърза ликвидност	0,6110	0,9667
Коефициент на позабавна ликвидност	0,2403	0,5257
Коефициент на абсолютна ликвидност	0,2403	0,5257

Показатели за финансова автономност

Коефициент на финансова автономност	1,1846	1,7910
Коефициент на краткосрочна задължливост	0,8442	0,5583

Показатели за обращаемост на материалните запаси

Времетрасе на един оборот в дни	8,57	8,65
Брой на оборотите	42,01	41,60
Коефициент на застост на материалните запаси	0,0238	0,0240

Показатели за вземанията и за погасяване на задълженията

Период на събиране на вземанията	28,81	30,05
Период на погасяване на задълженията	50,85	55,96

Показатели за рентабилност

Рентабилността (доходността) е един от най-важните параметри, който характеризира финансовото състояние на търговските дружества. Отразява потенциала на предприятието да генерира и реализира доходи. Показателите за рентабилност са известни и като показатели за ефективност, за доходност или за възвращаемост на капитала. Тези показатели могат да се характеризират като количествени характеристики за възвръщаемостта на капитала.

Рентабилността се изчислява чрез система от показатели изразяващи съотношения между реализирани доходи и направени разходи или използвани активи. Изследването на доходността най-важният елемент във финансовата диагностика.

Най-добрият начин за установяване възможностите на фирмите да генерират доходи е анализът на съотношението между нетната печалба и сумата от общите активи. От равнището и динамиката на този показател се правят изводи за рационалното използване на разполагаемите ресурси.

Икономическата интерпретация на рентабилността на активите се състои в съпоставката на чистия финансов резултат (нетна печалба след облагане) с ресурсите (разполагаемите активи) които фирмата е използвала за реализацията на тази печалба.

- *Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби* се изчислява като съотношение между финансовия резултат и нетния размер на приходите от продажби. Изразява възвращаемостта на единица приход, реализиран от групата при формиране на финансовия резултат. За 2016 г. стойността на показателя е -0,0937, при -0,0386 за 2015 г. и показва, че процентът на нетната загуба от дейността на групата е 9,37 %. Спрямо предходната година равнището на рентабилността на приходите намалява с 0,0551 пункта. Върху тази тенденция влияние оказват реализираните загуби от дейността през 2015 г. и 2016 г.

- *Коефициентът на рентабилност на собствения капитал* представлява съотношение между финансовия резултат и собствения капитал и показва степента на възвръщаемост на собствения капитал. През 2016 г. той е -0,2801, при -0,0880 за 2015 г., т.e. рентабилността на собствения капитал е намаляла с 0,1921 пункта спрямо предходната година.

- *Коефициентът на рентабилност на пасивите* е отношение на финансовия резултат към пасивите. Отразява възвращаемостта на привлечените от групата средства при формиране на финансовия резултат. За 2016 г. стойността му е -0,3318, при -0,1576 за 2015 г.

- *Коефициентът на капитализация на активите* се изчислява като отношение на финансовия резултат след облагане с данъци към сумата на реалните активи. Отразява рентабилността на реалните активи, използвани от групата при извършване на дейността му, отчита доколко реалните активи допринасят за увеличаване или намаляване на собствения капитал и колко печалба носи използването на всяка единица от реалните активи. За 2016 г. стойността му е -0,1437, т.е. през отчетния период губим 1,44 лв. от 100 лв. налични активи. Спрямо предходната година рентабилността на активите е намалена с 0,0901 пункта.

Резултатите от анализа на показателите за рентабилност показват намалението на ефективността на инвестириания капитал спрямо предходната година в резултат на увеличения размер на реализираната през годината загуба.

Показатели за ефективност

Изследването на доходността на групата се извършва с цел да се установи способността и да генерира приходи от продажбите, с които да е в състояние да възстанови извършените разходи по дейността и да осигури доходи.

- *Коефициентът на ефективност на разходите* се изчислява като отношение на приходите към разходите. През 2016 г. разходите на групата превишават приходите и стойността на коефициентът е под единица – 0,9189, т.е. с 1 лв. разходи през отчетния период са реализирани 0,92 лв. приходи. В сравнение с предходната година стойността на коефициента е намалена с 0,0427 пункта.

- *Коефициентът на ефективност на приходите* представлява отношение на разходите към приходите и показва 1 лв. приходи срещу колко лева разходи са постигнати. За 2016 г. стойността на показателя е 1,0883 и е над единица, тъй като разходите превишават приходите, т.е. за реализирането на 1 лв. приходи са вложени 1,09 лв. разходи. Спрямо предходната година се отчита увеличение на вложените разходи за реализирането на 1 лв. приход с 0,05 лв.

Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност показват способността на групата да изплаща текущите си задължения с краткотрайните си активи.

- *Коефициентът на обща ликвидност* се изчислява като отношение на наличните краткотрайни активи на групата към краткосрочните и задължения. Стойността на показателя за 2016 г. е 0,7234 при 1,0953 за 2015 г., което означава, че с наличните си краткотрайни активи групата може бързо да покрие 72,34 % от краткосрочните си задължения.

- *Коефициентът на бърза ликвидност* елиминира влиянието на материалните активи като възможност за погасяване на краткосрочните задължения. Стойността на показателя за 2016 г. е 0,6110 и показва, че с наличните си парични средства и краткосрочни вземания групата може да покрие бързо 61,10 % от краткосрочните си задължения, което е с 36,57 % по-малко спрямо предходната година.

- *Коефициентът на абсолютна ликвидност* е отношение между паричните средства и текущите задължения. Към края на 2016 г. стойността му е 0,2403, т.е. с наличните си парични средства лечебното заведение може да покрие 24,03 % от краткосрочните си задължения. Стойността на показателя намалява спрямо предходната година, когато коефициентът е бил 0,5257, поради намалението на паричните средства. Общоприета стойност на показателя е в рамките от 0,2 до 0,5.

Показатели за финансова автономност

Показателите за финансова автономност дават количествена характеристика на степента на финансова независимост на групата от кредиторите.

- *Коефициентът на финансова автономност* представлява отношение между собствения капитал и пасивите. Стойността на показателя за 2016 г. е 1,1846, т.е. собствения капитал е около 1,2 пъти по-голям от пасивите.
- *Коефициентът на задължност* представлява отношение на пасивите към собствения капитал. През 2016 г. стойността на коефициента е 0,8442 спрямо 0,5583 за 2015 г.

Показатели за обрачаемост на материалните запаси

Тези показатели характеризират ефективността на използване на краткотрайните материални активи.

- *Времетраенето на един оборот в дни* дава информация за времето, необходимо за извършване на един оборот от краткотрайните активи. Колкото по-кратък е периодът, толкова с по-малко ангажиран капитал може да се постигне добър финансов резултат. Резултатите от анализа показват, че през 2016 г. времетраенето на един оборот в дни е намалено на 8,57 дни спрямо 8,65 дни за 2015 г.
- *Брой на оборотите* е показател, показващ колко пъти краткотрайните материални активи са се превърнали в красн продукт. Броят на оборотите е увеличен от 41,60 за 2015 г. на 42,01 за 2016 г. Колкото по-висока е стойността на показателя, толкова повече приходи ще се получат при използването на едни и същи ресурси.

Показатели за вземанията и за погасяване на задълженията

- *Периодът на събиране на вземанията* е количествена характеристика на продължителността на уреждане на вземанията на групата. През 2016 г. периодът на събиране на вземанията е намален до 29 дни, при 30 дни за 2015 г.
- *Периодът на погасяване на задълженията* характеризира продължителността на погасяване на задълженията на групата към доставчиците. През 2016 г. стойността на показателя е 51 дни при 56 дни за 2015 г., т.е. през текущата година намаляваме периода на погасяване на задълженията към доставчици с 5 дни спрямо предходната година.

2.2. АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВЕНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

През 2015 г. „МБАЛ - Шумен“ АД осъществява дейност на адрес гр. Шумен, ул. „Васил Априлов“ № 63. През 2016 г. лечебното заведение е регистрирало нов адрес на дейност в гр. Нови пазар, ул. „Христо Ботев“ № 22 с издадено Разрешение за осъществяване на лечебна дейност от министъра на здравеопазването № МД-125/06.04.2016 г. Лечебното заведение започна да извърши болнична помощ на новия адрес от 13.04.2016 г., като са разкрити 56 легла в структури по Вътрешни болести, Нервни болести, Хирургия, Педиатрия и Физикална и рехабилитационна медицина.

При интерпретирането на показателите, следва да се има предвид, че през 2016 г. „МБАЛ - Шумен” АД работи при условията на действащи НРД МД 2015 и Наредба № 40 от 24.11.2014 г. за определяне на основния пакет здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (през първо тримесечие) и НРД МД 2015 и Решение № РД-НС-04-24-1/29.03.2016 г. на НС по чл. 54, ал. 9 и чл. 59а, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване на Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса и Наредба № 2 от 25 март 2016 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК (през второ, трето и четвърто тримесечие). През 2016г. за пръв път договора с НЗОК не е сключен от 01.01., а от 01.04.

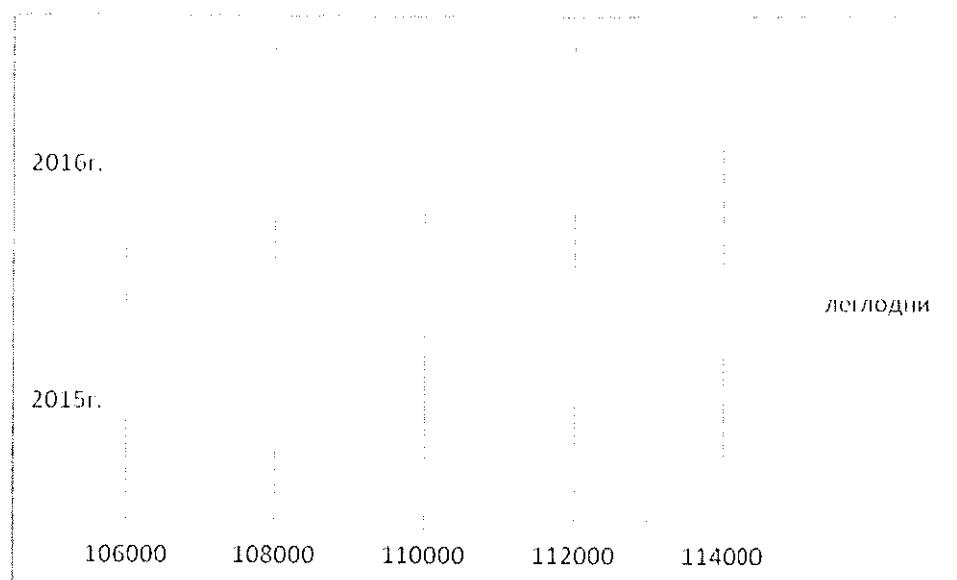
При анализиране на дейността не е приложимо единствено просто сравнението с предходната година поради наличието на нормативни промени отразяващи се на начина на работа, както и поради разкриването на нов адрес на лечебното заведение и наличие на технологично време за организиране на дейността.

МБАЛ-Шумен АД	Среден брой легла	Леглодни	Използва мост в дни	Използва емост в %	Преминали болни	Изписани	Починали	Леталитет	Среден престой
2015	371	108716	293,04	80,28	20302	19627	469	2,33	5,35
2016 за двата адреса	395	113021	286,13	78,18	21296	20618	433	2,06	5,31
2016 за адреса в Шумен	352	102852	292,19	79,83	19431	18832	406	2,11	5,29
2016 за адреса в Нови пазар	56	10169	181,59	69,05	1865	1786	27	1,48	5,45

Средногодишният брой на леглата през 2016г. в лечебното заведение е увеличен в сравнение с предходната година: 2015 г. – 371 бр.; 2016 г. – 395 бр.

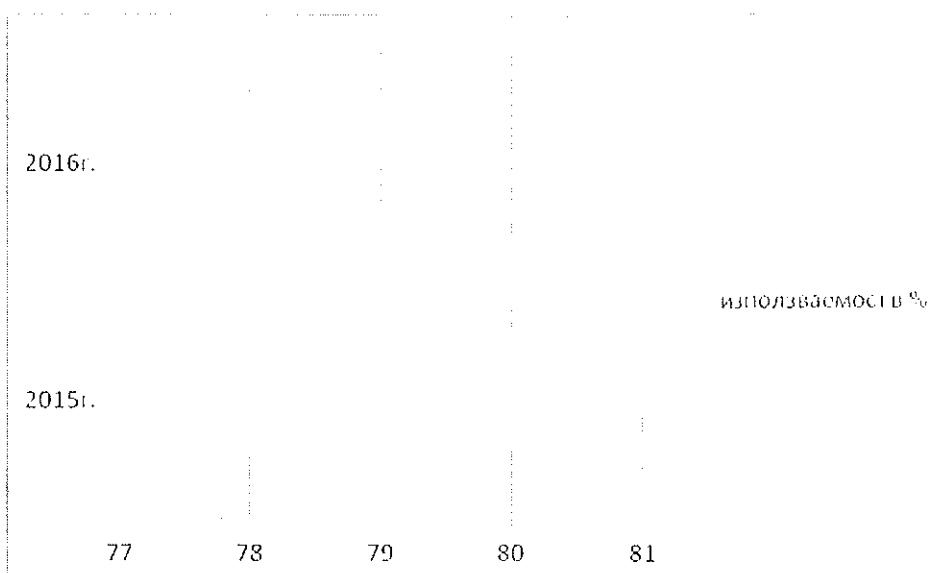
Броят на леглодните през 2016г. е увеличен с 4305 бр. в сравнение с 2015г.: 2015 г. – 108716 бр.; 2016 г. – 113021 бр.

Използваемостта в дни е леко намалена в сравнение с предходната година: 2015 г. – 293,04 дни; 2016 г. – 286,13 дни. **Използваемостта в %** за разглеждания период е съответно: 80,28%; 78,18%. Намалението на използваемостта през 2016 г. се дължи и на наличието на нормативните промени, отразяващи се на начина на работа, като например преобразуването на клинични пътеки в амбулаторни процедури.

МБАЛ – Шумен АД
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2016 г.

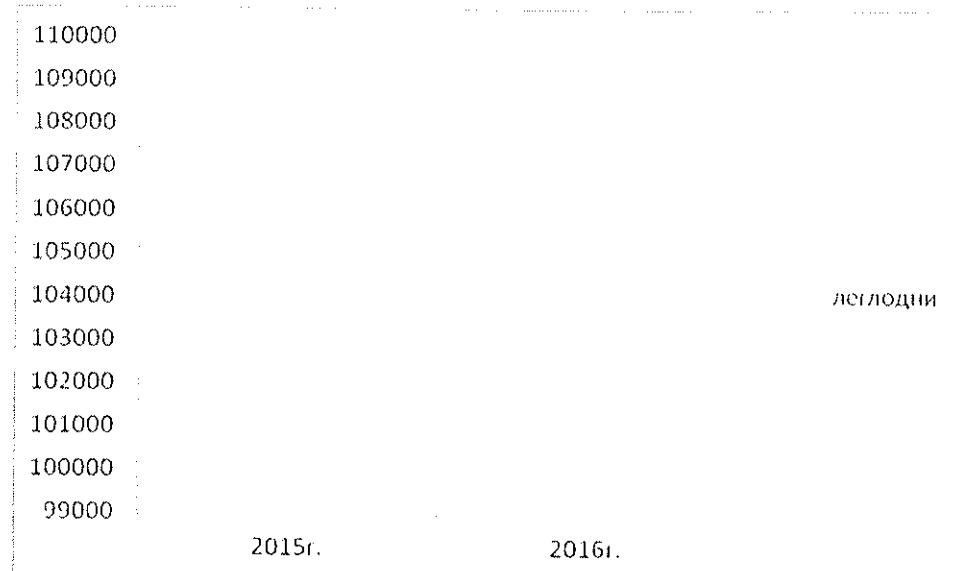

Броят на преминалите болни през 2016 г. (21 296 бр.) е увеличен с 994 бр. в сравнение с предходната година (20 302 бр.), при наличие на разкрит втори адрес.

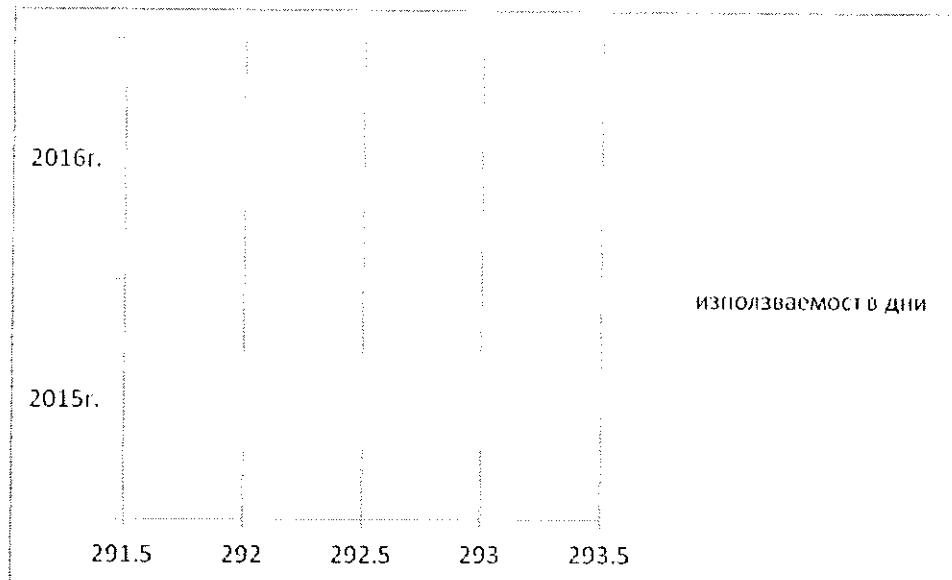

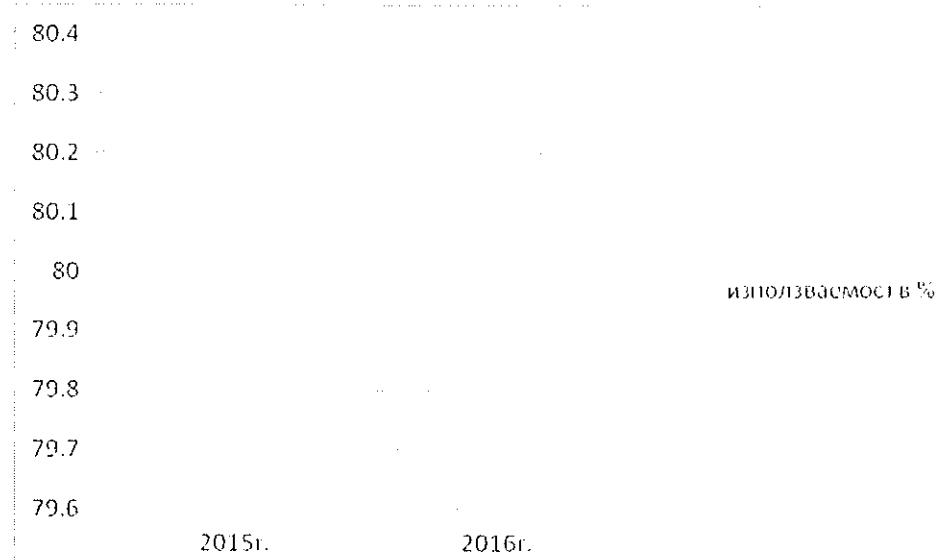
На адреса в гр. Шумен дейността през 2016 г. е осъществявана на среден брой легла – 352 бр.

Проведените леглодни през 2016 г. на адреса в гр. Шумен (102852) в сравнение с 2015 г. (108716) са понижени.

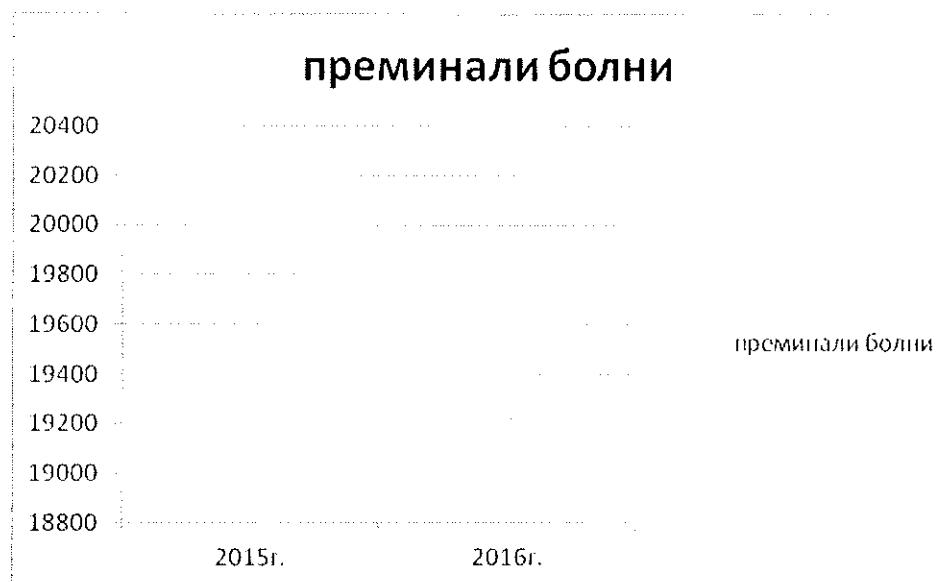

Използваемостта в дни през 2016г. е леко намалена в сравнение с предходната година: 2015 г. – 293,04 дни; 2016 г. – 292,19 дни. Този показател следва да се разглежда в корелация със средния болничен престой. **Използваемостта в %** за разглеждания период е съответно: 80,28%; 79,83%.

Броят на преминалите болни на адреса в гр. Шумен през 2016 г. (19431 бр.) е намален с 871 бр. в сравнение с предходната година (2015 г. – 20302 бр.).

През 2016 г. **на адреса на лечебното заведение в гр. Нови пазар** са разкрити 56 легла, които функционират от 13.04.2016 г. Разгледани отделно проведените леглодни са 10169 бр., използваемостта в дни е 181,59 (при 263 дни работа). Използваемостта за периода на работа е 69,05%. Преминалите болни са 1865 бр.

За извършване на цялостна за оценка на дейността в условията на нова структура и нови правила за работа е необходимо да измине и се анализира по-голям период от време.

2.3. ПРЕГЛЕД НА РИСКОВИТЕ ФАКТОРИ. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК.

2.3.1. Основни рискове и несигурности пред лечебните заведения, включени в консолидацията, свързани с дейността и отрасъла, в който групата извършва тази дейност:

- Недофинансиране на голяма част от медицинските дейности;
- Недостатъчно субсидиране от Министерство на здравеопазването на дейностите, осъществявани от Специално отделение, Първо вътрешно отделение по отношение лечението на туберкулозно болни пациенти и ТЕЛК;
- Лимитиране на дейността по договор с РЗОК, което води до увеличаване на броя на случаите без заплащане за проведено лечение;
- Увеличаване на броя на пациентите в тежко и критично състояние, респективно на разходите за лечението им;
- Недостатъчни средства за обновяване на медицинската апаратура и поддръжанс на материално-техническата база;
- Невъзможност за покриване на неотложни и непредвидени разходи поради липса на финансов резерв;
- Текучество на персонала и липса на кадри в системата, което води до нарушаване на професионалната приемственост;
- Риск от конкурентен натиск от съществуващи лечебни заведения и от навлизане на нови участници в пазарния сегмент.

2.3.2. Рискове, свързани с макроикономическата среда

- Намаляване на броя на обслужваното население, респективно на приходите;
- Непрекъснато увеличение на минималната работна заплата и на минималния осигурителен доход, което предизвиква натиск за увеличение на всички основни работни заплати, създава допълнителна тежест върху разходите и води до невъзможност за изплащане на допълнителни възнаграждения и демотивация на персонала;
- Риск от покачване на цените на основните материали и сировини;
- Непрекъснато увеличение на другите разходи, ограничени възможности за намаляването им и за реализиране на икономии;
- Ограничена възможност на акционерите за инвестиции, както и на населението за плащания;
- Влошаване на икономическата конюнктура и наличие на голям брой неосигурени лица.

В хода на обичайната си дейност групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовият инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск. Кредитният риск е рискът, че едната страна на финансовият инструмент ще причини финансова загуба на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Ликвидният риск е рискът, че групата би могло да има затруднения при посрещане на задълженията си по финансовите пасиви.

През последните години в страната се наблюдава забавяне на икономическия растеж, намаляване на приходите и проблеми в ликвидността. Това създава предпоставки групата да продължи своята дейност в една трудна икономическа обстановка. Ръководството очаква, че съществуващите капиталови ресурси и източници на финансиране на групата ще бъдат достатъчни за развитието на дейността и.

От страна на ръководствата на дружествата финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от групата, цената на привлечените заеми и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

2.3.3. Валутен риск

Групата не е изложена на значим валутен риск, доколкото сделките на дружествата, включени в консолидацията, обичайно са деноминирани в български лева. Те не поддържат валутна експозиция, депоминирана във валута, различна от националната валута.

2.3.4. Лихвен риск

Дружествата от групата използват банкови кредити, чито лихви се определят от общите икономически и финансови условия в страната. Ръководството на групата не счита, че съществуват допълнителни значими рискове от промяна в лихвените проценти извън общоприетите за съществуващата среда.

2.3.5. Ценови риск

Групата не е изложено на пряк ценови риск, защото нейните приходи са основно от Националната здравноосигурителна каса, като цените на услугите са регламентирани в Националния рамков договор.

Групата не притежава активи, чито цени са свързани с цените на международните пазари.

2.3.6. Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност групата е изложено на кредитен риск, който е свързан с риска някой от клиентите и да не бъде в състояние да изпълни изцяло и в обичайно предвидените срокове задълженията си към нея. Около 84 % от приходите на групата за 2016 г. са от Националната здравноосигурителна каса. Събирамостта и концентрацията на другите вземания се контролират текущо.

Разплащателните операции на „МБАЛ-Шумен“ АД са съсредоточени в търговска банка, избрана след проведена процедура по Постановление № 127 на Министерски съвет от 27.05.2014 г. за допълнение на правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, приет с Постановление № 112 на Министерския съвет от 2003 г.

2.3.7. Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Вътрешен източник на ликвидни средства за дружествата е основната им стопанска дейност. Външни източници на финансиране са банките. Дружествата от групата правят финансово планиране, с което да посрещнат изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 30 дни. Това планиране изключва потенциалния ефект на извънредни обстоятелства, които не могат да се предвидят при нормални условия.

Дружествата осъществяват постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и се стремят да поддържат оптimalни наличности от парични средства, така че във всеки един момент да са в състояние да посрещнат задълженията си.

2.4. ОПОВЕСТИВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА

Към 31.12.2016 г. не са приключили следните съдебни дела:

1. ТД № 652/2013 г. по описа на Варненски окръжен съд, образувано по искова молба на МБАЛ-Шумен АД срещу Хигия ЕАД за заплащане на сумата 30 хил.лв., представляваща договорна неустойка за забава на доставки по договор, както и на законната лихва и направените по делото разноски. С Решение от 15.01.2014 г. Варненският окръжен съд отхвърля иска, предявен от МБАЛ-Шумен АД. Решението е обжалвано пред Варненски апелативен съд, който с Решение от 30.06.2014 г. потвърждава решението на Варненския окръжен съд. Делото е обжалвано във Върховен касационен съд, който отменя решението на Варненски окръжен съд. Делото е върнато за преразглеждане във Варненски апелативен съд, след което е отново обжалвано пред Върховен касационен съд и чака решение.

2. ТД № 98/2012 г. на Върховен касационен съд срещу Макрофарм АД Стара Загора за сумата от 125 хил.лв. Тази сума е изтеглена от сметките на МБАЛ-Шумен АД по и.д. № 54/2008 г. на СИС при РС-Стара Загора, образувано по изпълнителен лист, издаден срещу МБАЛ-Шумен АД по г.д. № 2569/2003г. на РС Стара Загора по записи на заповед, издадени от директора по това време – д-р Маргит Цанев. Искът ни пред две инстанции бе отхвърлен. С решение от 28.08.2013 г., ВКС отменя решенията на предходните инстанции и осъжда Макрофарм АД да заплати на МБАЛ-Шумен АД сумата от 125 хил.лв. и 14 хил.лв. направени разноски за всички съдебни производства. От МБАЛ-Шумен АД е образувано изпълнително дело за събиране на дължимите суми, като до 31.12.2016 г. по делото няма постъпили суми в полза на МБАЛ-Шумен АД.

3. ГД № 210/2015 г. на Шуменски окръжен съд, образувано по искова молба на Валентин Ганчев срещу МБАЛ-Шумен АД за сумата от 105 261,91 лв., представляваща 100 000,00 лв. главница и 5 261,91 лв. лихви по чл. 49 във връзка с чл. 52 от ЗЗД, за причинена смърт на Снежанка Дим. Ганчева поради лекарска грешка. Делото е спечелено на две инстанции от МБАЛ-Шумен АД. В момента тече срок за обжалване от другата страна пред Върховен касационен съд.

4. ГД № 1396/2015 г. на Шуменски районен съд, образувано по искова молба на МБАЛ-Шумен АД срещу Буки 76 ЕООД за сумата от 13 356,79 лв., представляваща неплатени наем и разходи за електроенергия и вода. Делото е приключило през м. ноември с влязло в сила решение. Ответникът е осъден да заплати на МБАЛ-Шумен АД дължимите суми ведно с лихвите и направените разноски. Заведено е изпълнително дело за събиране на сумите.

5. ГД № 2883/2016 г. на Шуменски окръжен съд, образувано по искова молба на Маргарита Тодорова Мечкова срещу МБАЛ-Шумен АД за частичен иск от 25 хил.лв. за непозволено увреждане. Към 31.12.2016 г. делото е висящо. Насрочено е заседание за 04.04.2017 г.

6. Девет административни дела от 2016 г. на Шуменски административен съд срещу наказателни постановления за наложени санкции или покани за доброволно изпълнение от РЗОК-Шумен. Осем от делата са висящи пред Шуменски административен съд, едно е във Върховен административен съд.

3. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЬПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

През 2017 г. предстои сключване на договори с РЗОК-Шумен за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеви, амбулаторни и клинични процедури, и за извънболнична медицинска дейност, които ще гарантират бъдещата дейност на дружествата от групата.

Между „МБАЛ-Шумен“ АД и Министерство на здравеопазването на 19.01.2017 г. е сключен договор за оказване на специална медицинска помощ за пациенти със специални състояния, преминали през специално отделение, за лечение на болни с активна туберкулоза, в т.ч. за амбулаторно проследяване (диспансеризация) на болни с туберкулоза и за активно лечение на пациенти с туберкулоза и за медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК.

Към 31.12.2016 г. дружеството-майка е провело процедура за избор на изпълнител за предоставяне на финансови услуги от кредитни или финансови институции и на 13.01.2017 г. е сключило нов договор за ползване на кредит овърдрафт в размер на 800 хил.лв.

На 17.02.2017 г. Съветът на директорите на „МБАЛ-Шумен“ АД е приел Програма за подобряване на финансовите и икономическите показатели на МБАЛ – Шумен АД за периода април 2017 – април 2018 г., която съдържа конкретни мерки за подобряване финансовото състояние на лечебното заведение за постигане и/или запазване на устойчиво развитие на дружеството.

4. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

През 2016 г. групата не с извършвала научно-изследователска и развойна дейност.

5. НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ГРУПАТА

„МБАЛ-Шумен“ АД и „МЦ МБАЛ-Шумен“ ЕООД не притежават клонове.

6. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЧЛ. 187”д“ И ЧЛ.247, АЛ.2 ОТ ТЗ

6.1. Информация по реда на чл. 187 „д“ от ТЗ

През 2016 г. „МБАЛ-Шумен“ АД няма придобити или прехвърлени собствени акции. Акциите на дружеството са поименни, безналични. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Прехвърлянето им се извършва с джиро и трябва да бъде вписано в книгата на поименните акционери, за да има действие спрямо дружеството. Акциите на „МБАЛ-Шумен“ АД не се търгуват на фондови борси. „МБАЛ-Шумен“ АД не притежава собствени акции.

През годината не са придобивани и прехвърляни дялове на „МЦ МБАЛ-Шумен“ ЕООД. Няма издадени облигации на дружеството.

6.2. Информация по реда на чл.247, ал.2 от ТЗ

6.2.1. Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на Съвета на директорите

Начислените за 2016 г. и изплатените през годината възнаграждения на членовете на Съвета на директорите на „МБАЛ-Шумен“ АД и на „МЦ МБАЛ-Шумен“ ЕООД са както следва:

Име, презиме и фамилия	Должност в СД	Начислена за 2016 г. сума /лв./	Изплатена през 2016 г. сума /лв./
Лиляна Маринова Куздова	Зам.-председател на СД	23 743,70	23 630,43
Атанас Георгиев Атанасов	Изпълнителен директор	44 670,71	44 177,55
Валентин Димитров Димитров	Управител на „МЦ МБАЛ-Шумен“ ЕООД	19 105,63	19 086,29
Общо		87 520,04	86 894,27

6.2.2. Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Съвета на директорите през годината акции и облигации на групата

Членовете на Съвета на директорите на „МБАЛ-Шумен“ АД и управителят на „МЦ МБАЛ-Шумен“ ЕООД не са придобивали, не притежават и не са прехвърляли акции или облигации на групата през 2016 г.

6.2.3. Права на членовете на Съвета на директорите да придобиват акции и облигации на групата

В устава на дружествата няма регламентирано право членовете на Съвета на директорите и управителят да придобиват акции и облигации на дружествата.

6.2.4. Участие на членовете на Съвета на директорите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

Членовете на Съвета на директорите на „МБАЛ-Шумен“ АД и управителят на „МЦ МБАЛ-Шумен“ ЕООД, заедно и поотделно, не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, не притежават повече от 25 % от капитала на друго дружество, не участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети.

6.2.5. Договори по чл. 240 „б” от ТЗ, склучени през годината

Членовете на Съвета на директорите на „МБАЛ-Шумен“ АД и управителят на „МЦ МБАЛ-Шумен“ ЕООД или свързани с тях лица не са склучвали през 2016 г. договори с дружествата по чл. 240 б от Търговския закон.

6.2.6. Предстоящи сделки от съществено значение за дейността на групата

През 2017 г. предстои склучване на договори между „МБАЛ-Шумен“ АД и РЗОК-Шумен за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, амбулаторни и клинични процедури, както и договор между „МЦ МБАЛ-Шумен“ ЕООД и РЗОК-Шумен за извършване на специализирана извънболнична медицинска помощ, които ще гарантират бъдещата дейност на дружествата от групата.

7. ИНФОРМАЦИЯ, ИЗИСКВАНА ПО РЕДА НА ЗППЦК

„МБАЛ-Шумен“ АД попада в обхвата на §1д от ДР на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и има задължението за разкриване на информация по реда на глава шеста „а“ от същия закон.

Акционите на дружеството не се търгуват на регулиран пазар, поради което за дружеството не е приложим Кодексът за добро корпоративно управление, уреждащ специфични правоотношения в борсово търгувани дружества. Поради тази причина дружеството не представя декларация за корпоративно управление по чл.100н, ал.7 от ЗППЦК със съдържанието по чл.100н, ал.8 от ЗППЦК.

7.1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Информация в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на групата и промените, настъпили през отчетната финансова година е оповестена в т.2.1.2. Приходи и т. 2.2. Анализ на качествените показатели.

7.2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Информация относно приходите, разпределени по категории дейности е посочена в т.2.1.2. Приходи. Приходите на групата са формирани предимно на вътрешен пазар, като малка част от приходите от медицински услуги по договори за клинични проучвания в размер на 39 хил.лв. или 0,22 % от общите приходи са формирани на външен пазар.

Основни доставчици на материали, необходими за дейността на дружествата от групата, са водещи фирми в областта на търговията с лекарствени продукти, медицински изделия, консумативи и други. „МБАЛ-Шумен” АД има склучени договори за доставка на медикаменти, медицински консумативи, хранителни продукти, електроенергия, газ и други след проведени процедури по реда на ЗОП. Няма доставчик, чийто относителен дял надхвърля 10 на сто от разходите на групата.

Клиент с над 10 % от приходите от продажби е РЗОК-Шумен, като информацията за дела в продажбите на групата, както и за останалите източници на финансиране е представена в т.2.1.2. Приходи.

7.3. Информация за склучени съществени сделки.

На 25.03.2016 г. „МБАЛ-Шумен” АД е сключило договор за наем на обособена част от търговско предприятие, съгласно който наема недвижими имоти, движимо, помошно и медицинско оборудване и апаратура от „МБАЛ Д-р Добри Беров” ЕООД гр. Нови пазар и от 06.04.2016 г. осъществява дейност на два адреса: в гр.Шумен и в гр.Нови Пазар. Реализираните приходи и извършените разходи в тази връзка, както и оценката на влиянието им върху резултатите на групата през текущата година, са представени в т. 2.1. Финансово-икономически отчет и анализ на настоящия доклад.

Между „МБАЛ-Шумен” АД и Министерство на здравеопазването на 14.04.2016 е склучен договор за 2016 г. за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешно отделение, за лечение на болни с активна туберкулоза, в т.ч. за амбулаторно проследяване (диспансеризация) на болни с туберкулоза и за активно лечение на пациенти с туберкулоза и за медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК.

На 26.05.2016 г. „МБАЛ-Шумен” АД е сключило допълнително споразумение с РЗОК-Шумен към договора за оказване на болнична помощ по клинични пътеки, склучен през 2015 г. със срок на действие от м. април 2016 г. до срока на действие на НРД за МД за 2015 г. и Решение № РД-НС-04-24-1/29.03.2016 г. на Надзорния съвет на НЗОК. Допълнителното споразумение към договора от 2015 г. е в сила до приемането на нов или при промяна на действащия НРД.

На 26.05.2016 г., считано от 01.04.2016 г., „МБАЛ-Шумен” АД е сключило договори с РЗОК-Шумен за извършване на болнична медицинска помощ по амбулаторни и клинични процедури на адресите в гр.Шумен и в гр. Нови Пазар, а на 03.05.2016 г. - договор за извънболнична медицинска помощ за извършване на специализирани медико-диагностични изследвания от пакет „Образна диагностика” и за специализирани и високоспециализирани медицински дейности от пакет по специалност „Физикална и рехабилитационна медицина” на адреса в гр.Нови пазар.

През годината, след проведени процедури по Закона за обществените поръчки, дружеството-майка е сключило договори за доставка на лекарствени продукти, лабораторни реактиви и консумативи, електроенергия, апаратура, ваучери, транспортни услуги, ремонтни и възстановителни работи и други.

7.4. Информация относно сделките, сключени между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от назарните условия, по които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Свързани лица на групата са акционерите, Съветът на директорите и Изпълнителният директор на „МБАЛ-Шумен” АД и управителят на „МЦ МБАЛ-Шумен” ЕООД.

По извършените през годината сделки със свързаните лица няма необичайни условия и отклонения от пазарните цени.

През годината са извършени следните по-съществени сделки със свързани лица:

Сделка	Оборот 2016 г. хил.лв	Оборот 2015 г. хил.лв
Министерство на здравеопазването – основен акционер		
Доставени услуги от „МБАЛ-Шумен” АД на МЗ по договори за извършване на медицински дейности	714	504

Текущите вземания от свързани лица към 31 декември, са както следва:

В хиляди лева	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
Министерство на здравеопазването – основен акционер	25	3

Задълженията към свързани лица към 31 декември, са както следва:

В хиляди лева	31 декември 2016 г.	31 декември 2015 г.
Министерство на здравеопазването – основен акционер	945	604
Община Шумен - акционер	358	258
Община Смядово - акционер	2	-
Общо	1,305	862

Със задълженията към Министерство на здравеопазването към 31 декември 2016 г. в размер на 945 хил.лв., представляващи предоставени от бюджета капиталови разходи по договори за целеви субсидии, Министерство на здравеопазването ще увеличи капитала на „МБАЛ-Шумен” АД, като държавата записва нови акции, без да се прилагат разпоредбите на Търговския закон и устава на дружеството.

Задълженията към Община Шумен към 31 декември 2016 г. в размер на 358 хил.лв., представляват предоставени през 2016 г. (100 хил.лв.), 2015 (58 хил.лв.), 2014 г. (100 хил.лв.) и 2013 г. (100 хил.лв.) средства за капиталови разходи на „МБАЛ-Шумен” АД, които ще се трансформират в записан капитал на дружеството след вписване в Търговския регистър.

Задълженията към Община Смядово (2016 г.: 2 хил.лв.; 2015 г.: няма) представляват предоставени през 2016 г. средства за капиталови разходи на „МБАЛ-Шумен” АД, които ще се трансформират в записан капитал след вписване в Търговския регистър.

„МБАЛ-Шумен” АД е получило централна доставка на медикаменти и консумативи от Министерство на здравеопазването на стойност 6 хил.лв. (2015 г.: 8 хил.лв.).

Съставът на управлялния персонал е оповестен в настоящия доклад в т. 1.1. Представяне, правен статут, собственост и управление, а начислените и изплатени възнаграждения и други краткосрочни доходи на ключовия управлялски персонал – в т. 6.2.1. Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на Съвета на директорите.

Към 31.12.2016 г. няма нови предложения за сключване на сделки със свързани лица. През отчетния период дружествата от групата не са сключвали сделки, които са извън обичайната им дейност или които съществено се отклоняват от пазарните условия.

7.5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

Няма събития и показатели с необичаен за групата характер, имащи съществено влияние върху дейността и, реализираните приходи и извършени разходи.

7.6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рисъкът и ползите от тези сделки са съществени за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Няма сделки, водени извънбалансово, рисъкът и ползите от които са съществени за лечебното заведение и разкриването на информация за които да е съществено за оценката на финансовото състояние на групата.

7.7. Информация за дялови участия на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.

„МБАЛ-Шумен” АД има дялово участие в „Медицински център МБАЛ-Шумен” ЕООД в размер на 5 хил.лв., представляващи 100 % от капитала. Дружествата от групата нямат инвестиции в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти, както и дялови ценни книжа извън групата.

7.8. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

През 2015 г. и 2016 г. „МБАЛ-Шумен” АД, в качеството на заемополучател, има склучен договор за банков кредит - тип овърдрафт, за сума в размер на максимум 500 хил.лв. Договореният лихвен процент по кредита е в размер на 6 % фиксирана годишна лихва. Крайният срок на договора за банков кредит е 05.12.2016 г., която дата е крайният срок за издължаване на кредита. Кредитът – тип овърдрафт е за оборотни средства. Обезпечен е със залог върху настоящи и бъдещи вземания, произтичащи от договор за оказване на болнична помощ по клинични пътеки №

270305 от 24.02.2015 г., сключен с НЗОК и всички анекси към него, настоящи и бъдещи вземания по договори за оказване на болнична помощ по клинични пътеки, които ще бъдат сключени между „МБАЛ-Шумен” АД и НЗОК и евентуалните анекси към тях, както и настоящи и бъдещи вземания, представляващи коя да е част от постъпилите плащания на вземанията по договорите с НЗОК. Към 05.12.2016 г. дружеството изцяло е погасило задълженията си по кредита и към 31.12.2016 г. няма сключени договори за заеми. Лечебните заведения от групата не са предоставяли гаранции и не са поемали задължения.

Дъщерното дружество „Медицински център МБАЛ-Шумен” ЕООД няма сключени договори за заем и също не е предоставяло гаранции и поемало задължения.

7.9. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати.

„МБАЛ-Шумен” АД, както и дъщерното му дружество „Медицински център МБАЛ-Шумен” ЕООД, не са сключвали, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително не са предоставяли гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица.

7.10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

През отчетния период групата не е извършвала нова емисия на ценни книжа.

7.11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

Групата няма публикувани по-рано прогнози за финансовите си резултати, касаещи изминалата финансова 2016 година.

7.12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

С цел оптимизиране на управлението на финансовите ресурси, обслужване на задълженията и минимизиране на рисковете, свързани както с дейността и отрасъла, в който групата извършила дейността си, така и с макроикономическата среда, Съветът на директорите на „МБАЛ-Шумен” АД е приел Програма за подобряване на финансовото състояние на лечебното заведение за постигане на устойчиво развитие на дружеството, която ще бъде предложена и разгледана на извънредно общо събрание на акционерите.

Целта на програмата и плана за реализирането ѝ е подобряване на финансово-икономическото състояние на лечебното заведение и гарантиране на финансовата му стабилност, както и оптимизиране на болничната дейност в съответствие с динамиката на здравните потребност и повишаване качеството на предлаганите медицински услуги.

Поставената цел ще бъде постигната с изпълнението на следните задачи:

- Оптимизиране на организационната структура на лечебното заведение;
- Намаляване на разходите без да се нарушава диагностично-лечебният процес, при гарантиране на здравна сигурност и качество на медицинските услуги;
- Увеличаване на приходите от основна дейност чрез изготвяне на план на структурните звена и контрол на изпълнението му;
- Постепенно намаляване на просрочените задължения до пълното им изплащане в срок до края на 2017 г., съгласно изготвен погасителен план.

Фокусът на програмата е към преразглеждане на цялостната дейност и работните процеси, анализ на критичните точки, стратегически мерки за редуциране на счетоводната загуба, разкриване на доходоносни обеми и дейности и начините за постигането им, стратегически инициативи за намаляване на разходите и ефективно използване на ресурсите.

7.13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

Инвестиционните намерения, както и оценката на възможностите за реализацията им с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните помени в структурата на финансиране на тази дейност, са посочени в т. 8 от настоящия доклад.

7.14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

През отчетния период няма настъпили промени в основните принципи за управление на „МБАЛ-Шумен” АД и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

7.15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове.

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, за осъществяването на който в „МБАЛ-Шумен” АД е утвърдена Система за финансово управление и контрол (СФУК), включваща политики и процедури, въведени и адаптираны към дейността на групата.

Целта на СФУК е да се осигури разумна увереност, че целите на групата ще бъдат постигнати чрез спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност.

Системата е разработена в съответствие с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол на Министерство на финансите и осигурява функционирането на следните пет взаимосвързани елемента:

- Контролна среда;
- Управление на риска;
- Контролни дейности;
- Информация и комуникация;
- Мониторинг.

Основните контролни дейности, които се извършват в МБАЛ-Шумен АД са правила, процедури и действия, насочени към намаляване на рисковете за постигане на целите на организацията и допринасящи за изпълнение решенията на ръководството и включват:

- Процедури за разрешаване и одобряване;
- Разделяне на отговорностите;
- Система за двоен подпис;
- Правила за достъп до активите и информацията;
- Предварителен контрол за законосъобразност;
- Процедури за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции;
- Докладване и проверка на дейностите – оценка на ефикасността и ефективността на операциите;
- Процедури за наблюдение;
- Правила за управление на човешките ресурси;
- Правила за документиране на всички операции и действия, свързани с дейността на организацията и за архивиране и съхраняване на информацията;

- Правила за спазване на лична почтепост и професионална етика.

Управлението на риска в „МБАЛ-Шумен” АД включва процеси на идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете, които могат да повлият върху постигане на целите на организацията и въвеждането на необходимите контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до едно приемливо равнище.

От страна на ръководството на групата финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от групата, цената на привлечените заеми и да се оценят адекватно формите на поддържанс на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

7.16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

През отчетната финансова година няма настъпили промени в управителните органи на групата.

7.17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

- а) получени суми и непарични възнаграждения;
- б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;
- в) сума, дължима от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на Съвета на директорите на „МБАЛ-Шумен” АД и на управителя на „МЦ МБАЛ-Шумен” ЕООД за отчетната финансова година, изплатени от МБАЛ-Шумен АД и неговото дъщерно дружество, е представена в т. 6.2.1. от настоящия доклад. Членовете на Съвета на директорите на „МБАЛ-Шумен” АД и управителя на „МЦ МБАЛ-Шумен” ЕООД не са получавали непарични възнаграждения и нямат условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината. Няма дължими суми от „МБАЛ-Шумен” АД или неговото дъщерно дружество за изплащане на пенсии, обезщетение при пенсиониране или други подобни обезщетения на членовете на Съвета на директорите или на управителя.

7.18. Информация за известните на групата договорености (включително и след приключване на финансата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Към 31.12.2016 г. групата отчита задължения към свързани лица (Министерство на здравеопазването и общините акционери), които след усвояване и вписване в търговския регистър съгласно чл. 100 от ЗЛЗ, ще се трансформират в записан капитал. Размерът им е 1 305 хил.лв. и включва:

- Предоставени от Министерство на здравеопазването средства за капиталови разходи през 2014 г., усвоени през 2015 г. в размер на 605 хил.лв., за които има решение на общото събрание на акционерите за увеличаване на записания капитал и с които съгласно ЗЛЗ следва да бъде увеличен записания капитал на „МБАЛ-Шумен” АД;
- Получени от Министерство на здравеопазването през 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 150 хил.лв. за изграждане и ремонт на асансьори;
- Предоставени от Министерство на здравеопазването средства за капиталови разходи в размер на 190 хил.лв. за закупуване на медицинска апаратура;

- Предоставени от Община Шумен за периода от 2012 г. до 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 358 хил.лв.;
- Предоставени от Община Смядово през 2016 г. средства за капиталови разходи в размер на 2 хил.лв.

Съгласно сключението между „МБАЛ-Шумен” АД и Министерство на здравосолазването договор за предоставяне на целева субсидия за капиталови разходи за проектиране и изграждане на външен асансьор, преустройство на част от Хирургически блок и подмяна на 2 бр. вътрешни асансьори, през 2017 г. дружеството е получило останалите 50 % от капиталовия трансфер по договора в размер на 150 хил.лв.

С тези средства, в бъдеще, след усвояването им по предназначение и вписване в Търговския регистър, ще бъде увеличен делът на притежаваните от държавата, съответно от Община Шумен и Община Смядово, акции.

7.19. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се предоставя информация за всяко производство поотделно.

Дружествата от групата пямат висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи техни задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения им капитал. Неприключилите съдебни дела към 31.12.2016 г. са оповестени в т. 2.4. от настоящия доклад - Оповестяване на съдебните дела. Общата стойност на задълженията или вземанията на групата по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собствения и капитал.

8. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ И ИНВЕСТИЦИОНЕН ПЛАН НА ГРУПАТА ЗА 2017 Г.

Очакваното развитие на групата е основано на Програмата за развитие и управление на „МБАЛ-Шумен” АД до 2020 г. и свързаните с нея инвестиционни намерения, както и на изготвената Програма за подобряването на финансовите и икономическите показатели на „МБАЛ-Шумен” АД за периода април 2017 г. - април 2018 г.

И през 2017 г. лечебните заведения от групата ще продължат да изпълняват своите стратегически цели и задачи:

- Подобряване на качеството и ефективността на диагностично-лечебния процес;
- Повишаване на технологичното ниво, подобряване на условията на труд и лечение;
- Кадрова политика, насочена към инвестиции в кадри и непрекъсната квалификация на персонала;
- Повишаване на икономическата ефективност от дейността с оглед гарантиране на финансова стабилност на групата;
- Повишаване на общата конкурентоспособност на лечебните заведения.

Основната цел е доказване и утвърждаване на дружествата от групата като лечебни заведения, осъществяващи диагностична, консултативна, лечебна и рехабилитационна помощ на най-високо ниво в Шуменска област и извън нея, опирайки се на медицинските знания и умения, амбициите и таланта на персонала и високото ниво на медицинската апаратура.

Стремежът на лечебните заведения е чрез технологичното обновление, подобряване на организацията, условията и качеството на дейността, групата да предложи още по-качествени и ефективни здравни услуги, да повиши удовлетвореността на пациентите и да увеличи пазарния си дял на пазара на здравни услуги в област Шумен.

В краткосрочен план, лечебните заведения следва да работят в следните насоки:

- Увеличаване на приходите от дейността чрез полагане на усилия за сключване на договор с РЗОК за максимален брой клинични пътеки и за извършване на нови дейности, повишаване на качество на услугите като цяло, комуникация с пациентите и реклама на дейността, създаване на мотивация в персонала за подобряване на дейността, повишаване на квалификацията и увеличаване на интензивността и производителността на труда, осъществяване на дейности, насочени към потребителите на медицинските услуги - подобряване отношението, грижите и вниманието към пациентите, търсене на допълнително финансиране чрез изготвяне и кандидатстване с проекти;
- Контрол и оптимизиране на разходите за дейността чрез провеждане на процедури по ЗОП, целящи постигане на по-добри условия за доставка на стоки и услуги, прецизиране на приема на пациенти, спазвайки строго индикациите за хоспитализация с цел ограничаване на загубите, оптимизиране на организационната структура и организацията на дейността на лечебното заведение, продължаване на започналия процес на оптимизиране на щата чрез търсене на баланс в съотношенията персонал / легла / преминали болни / ефективност, обсъждане с началниците на неефективните отделения на структурни и организационни промени за оптимизиране на дейността;
- Повишаване технологичното ниво на работа, условията на труд и лечение чрез търсене на възможности за финансиране на проекти от други финансиращи институции, изготвяне на инвестиционни проекти за финансиране на дейности със собствени приходи.

Предложените мерки в разработената Програма за подобряването на финансовите и икономическите показатели на „МБАЛ-Шумен” АД за периода април 2017 г. - април 2018 г. за оптимизация на разходите и структурата на „МБАЛ – Шумен” АД с оглед балансиране на бюджета, чрез преструктуриране на част от звената ще позволят нормалното устойчиво функциониране на лечебното заведение. Оптимизацията на персонала няма да повлияе негативно на работата на болницата, а ще доведе до икономия от средства. До края на 2017 г. ще бъде преодолян финансовият дефицит и ще бъдат погасени просрочените задължения на «МБАЛ-Шумен» АД. Намаляването на разходите и привличането на нови приходи са основните фактори за повишаване на доверието в лечебното заведение и преувърждаването му като водещо в региона. В хода на изпълнение на програмата могат да бъдат предприети допълнителни мерки или да се модифицират настоящите предвид динамиката във факторите на външната среда.

Основните прогнозни очаквания вследствие на реализацията на посочените в Програма за подобряването на финансовите и икономическите показатели на „МБАЛ-Шумен” АД за периода април 2017 г. - април 2018 г. мерки са:

- **Увеличение на приходите** с 1 009 хил. лв. или с 5,84% спрямо 2016 г., в резултат на увеличение на приходите от РЗОК с 847 хил. лв., на приходите от други медицински услуги със 113 хил. лв., на приходите от продажби на медицински изделия с 42 хил. лв., на приходите от финансирания с 31 хил. лв., на другите приходи с 3 хил. лв. и на намаление на финансовите приходи с 27 хил. лв. поради намаление на лихвите по банкови сметки.
- **Намаление на разходите** с 549 хил. лв. в резултат на намаление на разходите за материали със 71 хил. лв., на разходите за външни услуги с 49 хил. лв., на разходите за персонал с 349 хил. лв., на разходите за амортизации с 64 хил. лв., на другите разходи с 15 хил. лв. и на финансовите разходи с 1 хил. лв.
- Постигане на **положителен финансов резултат** в размер на 5 хил. лв. в края на периода;
- Положителни стойности на показателите за **рентабилност**;
- Ефективно извършване на разходите и постигане на коефициент на **ефективност на разходите** над единица;
- Подобряване на стойностите на показателите за **ликвидност**;
- **Липса на просрочени задължения** към доставчици и намаление на общата сумата на задълженията към тях;

• Финансова стабилност на лечебното заведение.

Едни от основните проблеми на лечебните заведения от групата са незадоволителното състояние на част от сградния фонд, амортизираната апаратура и невъзможността да се отделят достатъчно средства за ремонт и закупуване на нова такава. Проблемът е значим и поради необходимостта от изпълнение на изискванията на националните медицински стандарти в различните специалности и определяне на нивата на отделните структури. Необходимият финансов ресурс в редица случаи надхвърля възможностите на лечебното заведение, косто налага формулиране на приоритети, мобилизиране на ресурс, търсене на алтернативни форми и източници на финансиране и изработване на инвестиционна програма.

Участията на държавата и на община Шумен в капитала на „МБАЛ-Шумен“ АД формират траен ангажимент и задължения в посока на финансиране на строително-ремонтни дейности и закупуване на нова диагностично-лечебна апаратура.

Инвестиционният план на ръководството на групата си поставя за задача да очертае основните приоритети в сферата на инвестициите, които стоят пред „МБАЛ - Шумен“ АД с оглед запазване и разширяване на дейността и повишаване качеството на медицинското обслужване.

Конкретните задачи на инвестиционния план, са:

- Постапно обновяване на медицинската апаратура, съобразено с приоритетите, произтичащи от потребностите от здравни услуги за региона, състоянието на съществуващата апаратура, възвръщаемост и изисквания на РЗОК;
- Ремонтни дейности с цел подобряване условията на труд на персонала и на лечение на пациентите в отделни структурни звена;
- Инвестиционни инфраструктурни проекти.

За осъществяването им в краткосрочен план се планират следните инвестиционни проекти по източници на финансиране:

I. Проекти, финансиирани с капиталови разходи от Министерство на здравеопазването:

- Проектиране и изграждане на външен асансьор на стойност 300 хил.лв.
- Осигуряване на медицинска апаратура на обща стойност 190 хил.лв., както следва:
  - респиратор, необходим за дейността на ОАИЛ;
  - многофункционална енергийна платформа за отворена и лапароскопска хирургия, необходима за дейността на Първо хирургично отделение;
  - ехокардиограф и система за архивиране и разпространение на образи, необходими за дейността на II ВО и Отделение по образна диагностика;
- Доставка на медицинска апаратура за диагностика и лечение на пациенти в критични състояния на обща стойност 190 хил.лв., в т.ч.
  - транспортен респиратор – 3 бр.;
  - ехограф – 1 бр.;
  - анестезиологичен апарат – 1 бр.;
  - хидравличен транспортьор за пациенти – 1 бр.;
  - операционна маса многофункционална – 1 бр.;
  - операционна лампа таванен тип – 1 бр.;
  - електрокардиограф 6-канален – 1 бр.;
  - мобилен ехограф – 1 бр.;
  - ларингоскоп с флексибилна лъжица – 1 бр.

II. Проекти, финансиирани от капиталови разходи от Община Шумен:

- Перфузори – 5 броя за нуждите на Отделение по нервни болести, Отделение по педиатрия, Инфекциозно отделение, Първо вътрешно отделение и ОАИЛ на обща стойност 10 хил.лв.

• Урологична маса с възможност за използване и на рентгенова интраоперативна установка тип С рамо на стойност 70 хил.лв. Съгласно Медицински стандарт „Урология“ апаратурата е част от задължителното оборудване на операционната зала на Урологично отделение. С помощта на тази апаратура се извършват всички операции по повод бъбречнокаменна болест – ендоскопски и отворени /ориентация къде с конкремента/, уретероскопии, литотрипсии, екстракция на конкременти, протезиране на бъбрек, перкутанна нефростомия и перкутанна литотрипсия.

• Апаратура за УВЧ терапия на стойност 20 хил.лв., необходима за нуждите на Отделение по физикална и рехабилитационна медицина. Използва се за лечение на различни възпалителни и дегенеративни заболявания. На месец средно 40-50 пациенти имат нужда от лечение с такъв апарат, но единственият наличен такъв е морално и физически останал и амортизиран и не подлежи на ремонт.

III. Проекти, финансиирани със собствени средства, дарители и други източници:

• Автоматичен анализатор за определяне на гликиран хемоглобин 1 бр., необходим за Клинична лаборатория

- Детски холтер на стойност 3 хил.лв.;
- Подмяна на таванното осветление на Операционен блок на стойност 20 хил.лв.;
- Перфузори 10 бр. на обща стойност 20 хил.лв.;
- Инструменти за лапароскопски урологични операции, съвместими с наличната в блока конфигурация „Олимпус“ - спирална кошница за екстракция на конкременти, граспер за камъни на стойност 6 хил.лв.;
- Инструменти за резектоскоп „Щорц“ за Урологично отделение – електрокоагулираща биопсична щипка, щипка за камъни, механичен литотриптер за конкременти на стойност 4,5 хил.лв.;
- Биполярен резектоскоп за трансуретрална хирургия за Урологично отделение на стойност 40 хил.лв.;

• Кардиотокографски монитори – 6 бр. за Акушерогинекологично отделение, необходими за проследяване на състоянието на плода в хода на раждането и при бременност с висок и реализиран рисък, на обща стойност около 10 хил.лв.

• Инструменти за лапароскопска хирургия за Първо хирургично отделение: режещ форцепс, чернодробен екартьор за лапароскопска хирургия, коагулиращ форцепс с големи браншове, форцепс за отворена хирургия с извити браншове, дисектор с дълги извити браншове, форцепс тип Babcock с дълги браншове, граспер форцепс с дълги браншове, прав лапароскопски иглодържател, зъбчат лапароскопски иглодържател на обща стойност 7,5 хил.лв.;

• Инструменти за ендоскопска миниинвазивна хирургия за Първо хирургично отделение – апликатор за лигатури, ножица за лигатури, дръжка за апликатора, лигатури на обща стойност 3,5 хил.лв.;

• Троакарни портове за лапароскопска хирургия за Второ хирургично отделение на стойност 2 хил.лв. за брой;

• Инструменти за ОТО за отворена хирургия – огъвач за бедрени плаки, дистрактори за горен и долнен крайник на обща стойност 2,5 хил.лв.;

- Инструменти за артроскопска хирургия на стойност 3 хил.лв.;

В средносрочен и дългосрочен план трябва да се потърсят възможности за реализиране на следните инвестиционни намерения:

- Закупуване на следната медицинска апаратура:
  - Родилни легла за Акушерогинекологично отделение – 3 бр. на обща 100 хил.лв.;
  - Екстракорпорален литотриптер за Урологично отделение на стойност 150 хил.лв., необходим поради насочване на пациентите към Варна, София и Разград, където има такива апарати;

- Лазерен апарат Тулитум за резекция на простатата, на туморни формации и разбиване на камъни за Урологично отделение на стойност 100 хил.лв.;
- Ехограф с абдоминален и трансректален трансдюсер с работни канали за пункции на бъбречни кисти и простатна жлеза с възможност за вземане на биопсия за Урологично отделение на стойност 30 хил.лв.
- Доставка на 2 бр. операционни маси за Операционен блок на обща стойност 35 хил.лв.;
- Доставка на 2 бр. ехографи за Операционен блок и I ВО на обща стойност 80 хил.лв.
- Закупуване на ядрено магнитен резонанс на стойност 2 000 хил.лв.
- Подмяна на 2 бр. пътнически асансьори и 2 бр. асансьори за носилки в Хирургически блок;
  - Ремонт на помещения на третия етаж на Терапевтичен блок с цел пребазиране на болничната администрация и освобождаване на помещения за Служно отделение;
  - Ремонт на помещения в Терапевтичен блок с цел пребазиране на Болнична аптека;
  - Изготвяне и провеждане на обследвания за енергийна ефективност в групата с цел оценка на съществуващата спергийна консумация и идентифициране на възможностите за спестяване на енергия и набелязване на мерки за енергийна ефективност;
  - Последващо прилагане на препоръчаните в резултат на енергийния одит мерки, в т.ч. извършване на строително-монтажни работи, които водят до намаляване на енергоемкостта на съществуващия сграден фонд, придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи, които допринасят за подобряване на енергийната ефективност, придобиване на системи за отопление и охлаждане и/или производство на електрическа енергия от възстановяими енергийни източници за собствено потребление на компанията. Групата е кандидатствала с проект пред Министерство на здравеопазването за извършване на СМР и изграждане на отопителна и соларна системи на Терапевтичен блок на стойност 1 200 хил.лв. и извършване на основен ремонт на сградния фонд и на топлопреносната мрежа и подмяна на дограми.
  - Основен ремонт и оборудване на Операционен блок на стойност 2 500 хил.лв.
- Основната цел на инвестиционните намерения е гарантиране качеството на медицинските услуги, въвеждане на нови методи на диагностика и лечение, подобряване на битовите условия за пациентите и условията на труд на персонала с цел разширяване на продуктовия портфейл и пазарния дял на лечебното заведение.

25.04.2017 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/д-р АТАНАС АТАНАСОВ/

